

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 764

vineri 7 august 1964

12 pagini 25 bani

ANUL
XX

Numeroși elevi din raionul 23 August își petrec zilele vacanței în imediată apropiere a Bucureștiului, în noua și frumoasa tabără care a fost construită anul acesta în pădurea Pustnicul. Aici, profesorii și instructorii de pionieri organizează interesante acțiuni închinată zilei de 23 August.

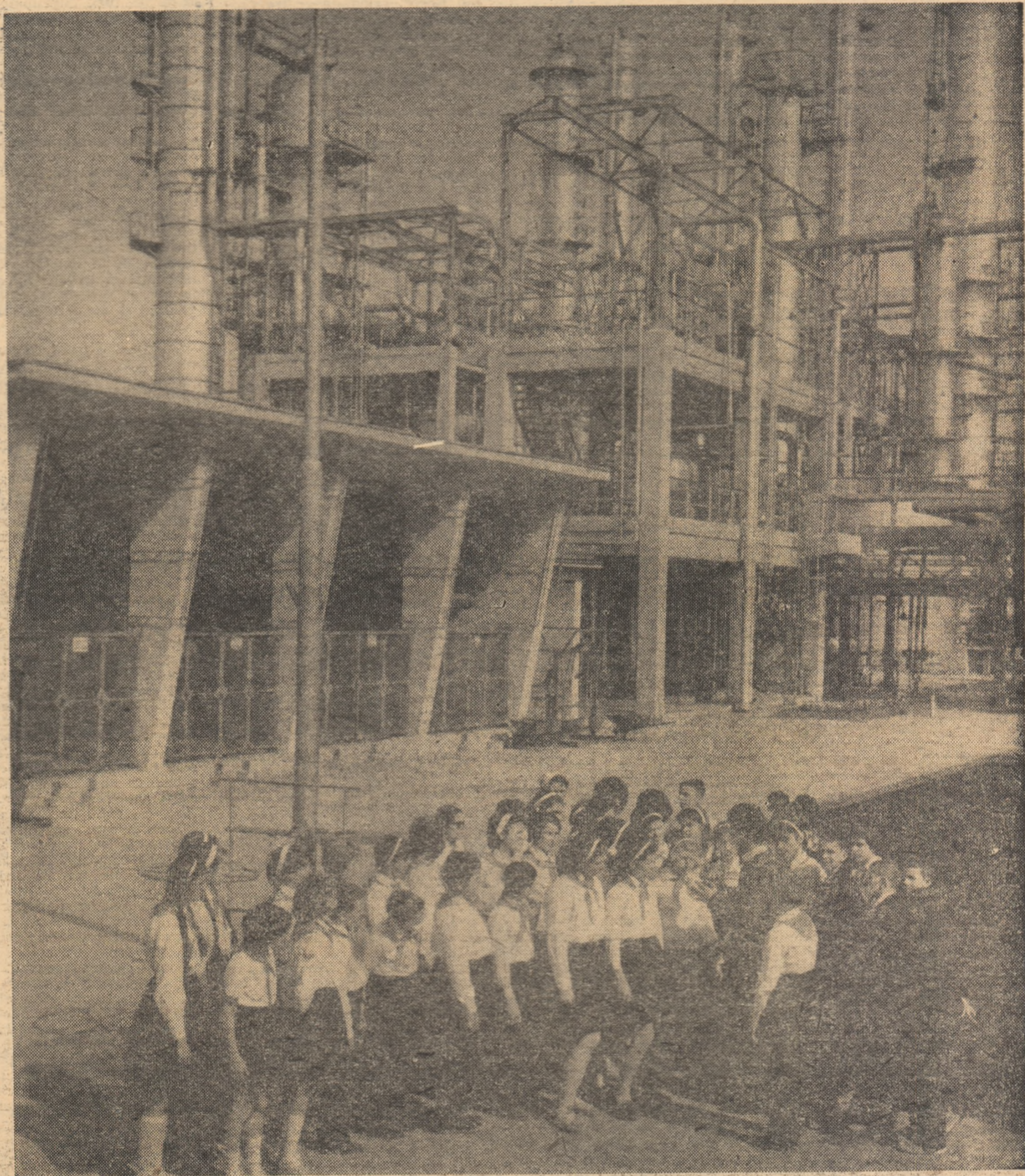
Chiar pe locul unde este situată tabăra și în împrejurimi s-au purtat, în august 1944, o parte din luptele care au dus la eliberarea patriei noastre. Copiii aflați în tabără reconstituie acum cu emoție imaginea acestor lupte. Cu deosebită însuflețire se pregătesc elevii și pentru focul de tabără închinat zilei de 23 August — manifestare festivă pe care toți o doresc cât mai reușită. La spectacolul organizat cu acest prilej își vor da concursul cei mai talentați „artiști” din rindurile elevilor și pionierilor. Tot în cadrul acțiunilor sărbătorești vor avea loc concursuri de cintece și poezii închinată patriei și partidului.

Cine vede astăzi pentru prima dată cartierul Grigorescu din Cluj, cu școala, copiii și viața lui clocotitoare nu-și poate imagina că acesta a fost cîndva altfel. Șoseaua asfaltată care însoțește valea Someșului pînă la parcul „V. Babeș”, noul lac pentru canotaj, blocurile turn, spațiul verde aranjat cu mult simț artistic dau astăzi cartierului un aer modern.

În urmă cu trei ani s-a dat aci în folosință un local nou de școală, avînd 16 săli de clasă, laboratoare. Pe măsura condițiilor create, rezultatele la învățătură ale copiilor din cartier s-au îmbunătățit în fiecare an. Tot mai mulți elevi învață bine și foarte bine, ocupă locuri fruntașe la diferite concursuri și olimpiade. Părinții sînt nelipsiți de la toate acțiunile organizate de școală: la munca voluntară pentru amenajarea terenului sportiv sau pentru întreținerea localului și a parcului școlii, la organizarea excursiilor, la pregătirea serbărilor etc.

În anul acesta s-au luat măsuri de construire a unui nou local de școală pentru copiii din cartierul Grigorescu. El va fi dat în folosință în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre. În anul școlar care va începe, cei 1400 de elevi romîni și maghiari din cartier, vor avea la dispoziție două noi localuri de școală, moderne, pe măsura cerințelor actuale ale învățămîntului nostru.

Elevii și cadrele didactice, care își desfășoară astfel activitatea în condiții optime, sînt conștienți că școala, cartierul viața nouă pe care o trăiesc sînt rezultate ale activității create desfășurate de poporul nostru, sub înțeleapta conducere a partidului, în anii lămuritori de după eliberare. Ei sînt hotărîți să răspundă acestor condiții minunate care le-au fost puse la dispoziție intensificîndu-și eforturile pentru a ridica la un nivel cît mai înalt întregul proces instructiv-educativ.

Vizitele în întreprinderi — un important mijloc instructiv-educativ

În cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre s-a deschis la Casa raională de cultură din orașul Botoșani expoziția de artă plastică a prof. D. Hlihor din București.

Cele mai multe din tablourile expuse au ca tematică munca eroică desfășurată pe șantierul hidrocentralei de la Bicaz; în prim plan este omul zilelor noastre, constructor al socialismului. O serie de tablouri înfățișează frumusețea blocurilor ridicate în ultimii ani pe meleagurile patriei, a noilor școli, a litoralului etc., iar altele prezintă viața nouă din Delta Dunării, ca și noile realizări din orașul Botoșani — „Școala generală de 8 ani nr. 6”, Teatrul de stat „Mihail Eminescu”, Cabana „Rediu”, fabrica de zahăr „Siretul” de la Buce-

cea, casa în care s-a născut luceafărul poeziei românești, Mihail Eminescu, casa din Humulești a lui Ion Creangă. Sînt expuse de asemenea peisajele „Oltul la Căciulata”, „Aleea spre casa lui George Enescu”, „Lacul Tei”, „Debarcaderul Floreasca”, „Stîna la Brădeț” etc.

Expoziția se bucură de un deosebit succes, fiind vizitată cu interes de către numeroși locuitori din Botoșani, precum și de grupuri de elevi însoțiți de profesorii lor.

Alături de munca pe care o depun zi de zi în școală, cu copiii țăranilor din sat, învățătorii și profesorii de la Școala generală de 8 ani din comuna Cătrunești, raionul Urziceni, desfășoară și o intensă activitate

culturală. Numeroși colectivități au fost atrași în diferite colective artistice organizate de către profesori. Unii dintre ei fac parte din echipa de teatru, alții au fost cuprinși în echipa de dansuri și cei mai mulți în corul care, clasîndu-se al doilea pe raion la faza raională a concursului echipelor artistice de amatori, constituie mîndria artistică a comunei.

În momentul de față toate aceste echipe artistice se pregătesc în vederea serbării ce va avea loc în cinstea aniversării a 20 de ani de la eliberarea patriei. Desori, seara, profesori ca Gheorghe Enache, Mihai Codrescu sau Vasile Popescu pot fi văzuți printre artiștii amatori ai comunei, repetînd împreună cu ei cîntecetele sau dansurile care vor figura în programul serbării.

EXPOZIȚIILE școlilor profesionale și tehnice

Larg cuprinzătoare, mai bogate ca niciodată, expozițiile realizate din școlile profesionale și tehnice prezintă cadre pentru diferite sectoare ale economiei noastre socialiste, oferind, într-o perspectivă amplă, imaginea activității entuziaste desfășurată în anul școlar precedent de colectivitatea acestor școli. Caracterul practic dominant, în strânsă legătură cu tehnica, al muncii de instruire a viitorilor muncitori, tehnicieni și maeștri este pe deplin oglindit în lucrările prezentate în cadrul expozițiilor, care permit o apreciere multilaterală atât a realizărilor din acest an școlar, cât și a nivelului general de dezvoltare a învățământului profesional și tehnic din țara noastră.

Manifestări valoroase, desfășurate sub semnul înfăptuirii celei de a XX-a aniversări a eliberării, aceste expoziții stau cheazășie înaltă pregătire de specialitate pe care au primit-o absolvenții din ultima promoție, care chiar în aceste zile au pășit la activitatea calificată în producție.

În ansamblul lor, lucrările expuse în cadrul diferitelor expoziții — machete în stare de funcțiune, procese tehnologice sau produse finite — arată că elevii școlilor profesionale și tehnice cunosc realizările economiei noastre socialiste, în cadrul căreia activitatea creatoare se îmbină tot mai mult cu utilizarea tehnicii moderne la nivel mondial, dovedesc că pregătirea acestor elevi se realizează la nivelul cerințelor dezvoltării actuale și de perspectivă a industriei și agriculturii noastre.

Prezentăm în această pagină trei dintre cele mai reprezentative expoziții ale școlilor profesionale și tehnice.

Realizările viitorilor constructori de mașini

Macheta unei mașini moderne utilizată în industrie cuprinde sute și mii de piese reduse uneori la scară miniaturală, dar executate cu precizie de sutimi de milimetri și uneori chiar de microni. În expoziția școlilor din sectorul construcțiilor de mașini sînt zeci de asemenea machete selecționate din sutele de lucrări executate la practică de elevi.

Iată, de pildă, un întreg sector al mașinilor pentru prelucrarea metalelor. Strungul-parallel executat de elevii școlii profesionale „Semănătoarea” se învecinează cu „caruselul” realizat de viitorii muncitori de la „Unio” din Satu Mare, cu mașina de găurit purtînd marca școlii profesionale „1 Mai” din Ploiești și mașina de rabofat prezentată de grupul școlar „Electroputere” din Craiova. Acționezi butoanele și fiecare din aceste mașini execută toată gama operațiilor, întocmai ca și modelele în mărime naturală pe care le poți întîlni în uzine. Aceleași calități caracterizează și macheta fierăstrăului cu panglică realizat de elevii școlii profesionale de pe lângă întreprinderea metalurgică din Roman, instalația de pompe triple pentru sondele petroliere executată la școala profesională „1

Mai” din Ploiești sau motorul Diesel miniatural cu performanța de 6000 turatii pe minut, executat la școala profesională a uzinelor „Tractorul” din Brașov.

Cîteva exponate polarizează însă în mod special atenția vizitatorilor. La loc de frunte se situează printre ele realizările exprîmînd ultimul cuvînt al tehnicii moderne, cum este macheta agregatului de găurit și filetat flansa arborelui cotit instalat de curînd la uzinele „Steagul Roșu”. La fel cu acest agregat, macheta executată de elevii de la școala uzinelor execută simultan, pe baza unor comenzi electronice, șase găuri. Ea este construită din elemente tipizate, care se pot asambla în forme diverse pentru realizarea altor agregate. Redusă la scara 1/5 și cîntărînd doar 2,5 tone, macheta execută cu precizie toată gama de operații a mașinii originale.

În aceeași categorie de modele în miniatură ale unor mașini și agregate care reprezintă ultima expresie a tehnicii mondiale se numără și mașina pentru încercarea metalelor în fluj cu o capacitate de efectuare a probelor pînă la 320 kgf și o temperatură de 800 grade, realizată de elevii

grupului școlar „Unirea” din Capitală. Lucrări cu totul remarcabile sînt și modelul mașinii de leșuit bile, care printr-o mișcare centrifugă permite obținerea unor suprafețe perfect sferice (realizată la școala profesională „1 Mai” Ploiești) sau convertizorul pentru sudură electrică automată de tipul cel mai modern (expus de elevii școlii profesionale a Uzinei de mașini electrice din București).

Mult interes prezintă și numeroasele lucrări de diplomă aflate în expoziție. De pildă, lucrările absolvenților școlii de maeștri din cadrul grupului școlar „Steagul Roșu”, orientate către problemele tehnicii actuale ale diferitelor întreprinderi, prezintă soluții originale care, aplicate în producție, au determinat sporirea substanțială a productivității muncii și reducerea prețului de cost. La rîndul lor, absolvenții grupului școlar „Unirea” au construit în cadrul lucrărilor de absolvire machete în stare de funcțiune ale unor aparate pentru demonstrații cu caracter științific, dintre care atrag în mod special atenția dispozitivul pentru determinarea defecțiunilor la mașinile de curent continuu, tabloul de comandă de la distanță al electromotoarelor și captorul cu rezistență pentru tratamente termice. Executate pe baza tehnicii noi utilizate în industrie, aceste lucrări, instalate în cabinetele școlii, vor deveni auxiliare prețioase pentru efectuarea demonstrațiilor și predarea intuitivă a cunoștințelor.

Expoziția ne permite să cunoaștem și preocupările științifico-pedagogice ale cadrelor didactice care lucrează în școlile profesionale și tehnice din sectorul construcțiilor de mașini. Sînt expuse, de pildă, diferite piese și aparate lucrate de profesorii de mecanică și de rezistența materialelor de la grupul școlar „Steagul Roșu”, aparate pentru experiențe de fizică și alte materiale didactice realizate de profesorii de specialitate de la grupul școlar „23 August” și de la școala profesională „Electroaparațaj” din București, de la școala profesională „Unio” din Satu Mare etc. În mod deosebit se evidențiază lucrările efectuate de profesorii grupului școlar „Steagul Roșu” în domeniul fizicii experimentale și generatorul electric realizat la Școala profesională „Unio”.

AL. CIUCA

Imbinare strînsă între tehnică și estetică

Producția modernă a industriei ușoare contemporane se caracterizează printr-o largă întrepîndere între elementele tehnicii și cele din domeniul esteticii. Expoziția școlilor profesionale și tehnice aparținînd Ministerului Industriei Ușoare arată că în pregătirea viitoarelor cadre din sectorul respectiv se ține seamă îndeaproape de această caracteristică.

Exponatele, instalate în standuri corespunzătoare fiecăreia din principalele ramuri de producție din domeniul industriei ușoare, satisfac atît din punctul de vedere al calității cît și din punctul de vedere al exigențelor bunului gust, al acurateții de execuție a produselor. Standul produselor de pielărie realizate de elevii de la școala profesională „Dimbovița” și de la Centrul

școlar din Timișoara, de pildă, care cuprinde o gamă largă de modele elegante și originale de pantofi, executați din piele prelucrată în forme din cele mai diferite, geamantane, haine de piele, mănuși etc. — poate rivaliza cu vitrina unui magazin model de marochinărie. Acest stand prezintă și o valoroasă realizare didactică a Centrului școlar din Cluj: este vorba de un material prezentînd procesul tehnologic al

execuției încălțămintei. Rînd pe rînd e susținută de patruzeci de secții în miniatură demonstrează clar acest proces. Fiecare secție cuprinde fotografia în culori a operației respective, schița tehnologică și rezultatul operației propriu-zise.

Standul produselor din domeniul textilelor și confecțiilor este ilustrat în special de lucrările elevilor școlii profesionale de pe lângă întreprinderea F.R.B. executate în atelierele școlii și în diferite întreprinderi specializate, sub conducerea inginerilor profesori și a maeștrilor instructori. Poți vedea aici numeroase modele de țesături, imprimate în culori vii prin tehnologii perfecționate, tricotațe, ciorapi, lenjerie fină cu broderii etc. Se bucură de multă apreciere, pentru bunul gust cu care sînt realizate, și covoarele expuse de elevii Școlii profesionale textile din Cîsnădie, stofele realizate de elevii școlilor profesionale textile din Buhuși și Timișoara, confecțiile executate în școlile întreprinderilor de industrie ușoară din Arad, Sibiu, Timișoara și București.

Una dintre încăperile expoziției este rezervată prezentării machetelor în funcțiune ale unor instalații și utilaje folosite în industria ușoară. Vizitatorii au prilejul să vadă țesînd un război

modern cu gabarit doar de cîteva zeci de centimetri, modelele miniaturale în funcțiune ale unor mașini de bobinat, ale unor mașini Jacquard, a unui rîng, a unui mecanism de control al firului și a unei instalații de vopsire și uscare — toate executate de către elevii din sectoarele mecanice ale școlilor profesionale pentru industria ușoară din București, Sighișoara, Timișoara, Brașov și Cluj.

Domeniul unde expoziția școlilor din sectorul industriei ușoare are cele mai multe puncte de contact cu arta este fără îndoială standul școlilor ce pregătesc cadre pentru ramura sticlăriei și ceramicii. Dincolo de anumite dibuiri inerente începutului, majoritatea lucrărilor expuse la acest stand sînt pline de bun gust, de eleganță și finețe. Remarcabile sînt îndeosebi vasele de sticlă cu incluziuni de pirite colorate în degraduri și alternanțe de culori, paharele cilindrice cu picior din cristal gravat și farfuriile decorative realizate de elevii școlilor profesionale pentru industria sticlei din Medias și Turda, ceramica colorată și în special statuetele stilizate executate la școlile profesionale de specialitate din Sighișoara și Cluj.

F. MIRCEA

Creații originale de material didactic

Vizitarea expoziției de materiale didactice realizate în școlile profesionale și tehnice din întreaga țară este deosebit de convingătoare în ceea ce privește dezvoltarea pe care a luat-o folosirea mijloacelor intuitive în acest sector de învățămînt și nivelul tehnic ridicat al materialelor respective.

La standul școlilor din sectorul industriei miniere este expusă, de pildă, o machetă deosebit de interesantă înfățișînd abatajul frontal mecanizat al unei mine de cărbune. Întreaga construcție a machetei — începînd cu sistemul de susținere cu stâlpi metalici hidraulici, continuînd cu havezele de lucru și terminînd cu transportorul dotat cu rachete — reprezintă ultima expresie a tehnicii miniere. Tot în cadrul acestui stand poate fi văzută și macheta unei baterii de șteampuri, folosite în exploatarea aurifere.

Școlile care pregătesc cadre pentru șantierul de electrificare și întreprinderile de mașini și aparataj electric au selecționat pentru expoziție machetele unor transformatoare de diferite tipuri, bobine de inducție, panouri cu diferite montaje electrice și scheme de generatoare. Se remarcă, printre acestea, schema unui generator de audio-frecvență prevăzută cu tub electronic oscilator și lampă indicatoare cu neon, care se aprinde în ritmul frecvenței oscilatorului.

Standul școlilor de petrol și chimie dă impresia unui combinat miniatural reproducînd cîteva din agregatele cele mai

moderne utilizate în această ramură de producție. Astfel, putem urmări în plină activitate macheta unei instalații de polimerizare a unei mașini pentru deshidratare utilizată în procesul fabricării celulozei din stuf, a unei instalații de pompă pentru sonde etc.

Machete în funcțiune ale utilajelor folosite pe șantierul de construcție și ale unor elemente de construcție reprezintă în chip sugestiv sectorul rezervat școlilor din domeniul construcției și arhitecturii. Un interes deosebit suscită macheta unui castel de apă construit prin metoda cofrajelor glisante. Tot aici se află panouri cuprinzînd diferite tipuri de zugrăveli speciale, precum și machetele unor clădiri industriale și social-culturale care prezintă, pe cîteva metri pătrați, veritabile scheme urbanistice.

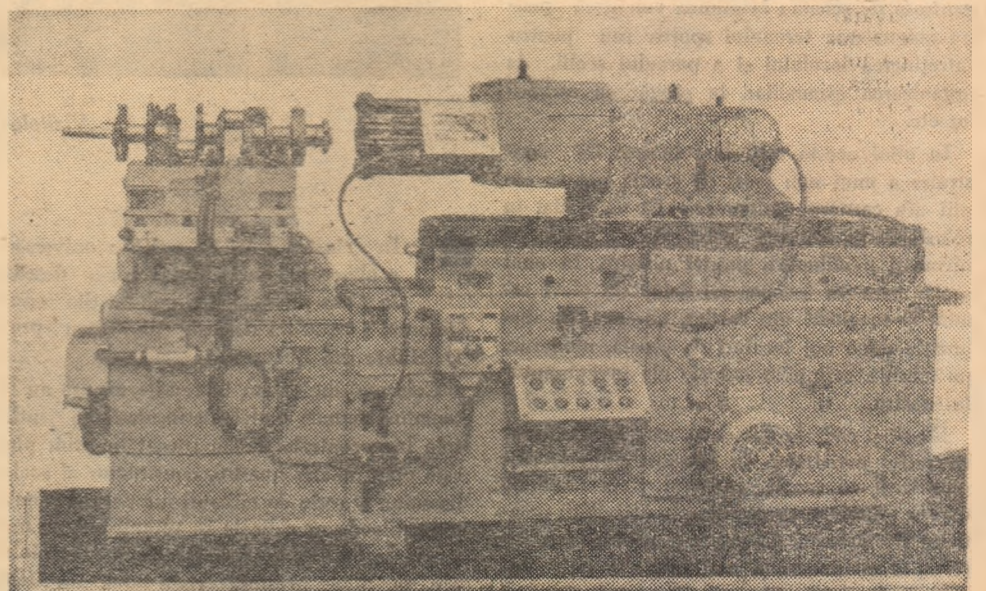
În standul școlilor aparținînd Consiliului superior al agriculturii vizitatorii pot vedea machetele unor tractoare moderne, mule anatomiche precum și un set prezentînd, în succesiunea predării, întreg materialul didactic necesar unei anumite discipline.

La fel de bogat reprezentate sînt și școlile din sectoarele industriei constructoare de mașini, economiei forestiere, geologiei, industriei alimentare, cooperației, școlile din sectorul sanitar și prevederi sociale etc.

Ing. TH. NIȚULESCU

Aspect de la expoziția de material didactic realizat în școlile profesionale și tehnice

Una dintre cele mai interesante lucrări din cadrul expoziției școlilor din sectorul construcțiilor de mașini: agregatul de găurit și filetat flansa arborelui cotit

ELEVIILOR UN LARG ORIZONT CULTURAL ȘTIINȚIFIC

Profunde transformări revoluționare în domeniul vieții politice, sociale și economice înfăptuite sub conducerea partidului în anii puterii populare au asigurat progresul continuu al științei, culturii și tehnicii în țara noastră, au dat învățămîntului baze realist-științifice, logindu-l de viață, de practica construcției socialiste.

Conținutul nou al instrucției și educației este asigurat în primul rînd prin planurile și programele școlare. Paralel cu transformările adînci social-economice care s-au petrecut în țară și pe baza directivelor partidului nostru în domeniul învățămîntului, acestor documente școlare li s-au adus neconținți îmbunătățiri, pentru ca ele să poată răspunde cerințelor mereu crescînde ale construcției socialiste.

Un pas important în această direcție a fost făcut după Congresul al II-lea al P.M.R., care a trasat sarcina realizării învățămîntului general obligatoriu de 7 ani. În raport cu cerințele care se puneau în fața școlii în etapa respectivă au fost luate măsuri concrete pentru îmbunătățirea planurilor și programelor de învățămînt și pentru elaborarea de noi manuale școlare, menite să ridice nivelul științific al învățămîntului de cultură generală, să ducă la întărirea legăturii lui cu viața, cu practica construcției socialiste, la intensificarea muncii de educație comunistă a tineretului școlar.

Cerințe noi, deosebit de importante, au adus pentru învățămînt hotărîrile Congresului al III-lea al partidului, care a marcat trecerea țării noastre la etapa desăvîrșirii construcției socialismului. Congresul al III-lea a trasat sarcina trecerii treptate la școala generală de 8 ani, învățămîntul de cultură generală realizîndu-se astfel pe o durată de 12 ani. Ca urmare, s-au impus și măsuri pe linia îmbunătățirii conținutului muncii în școli: elaborarea planurilor și programelor de învățămînt pentru școala generală de 8 ani ca și revizuirea programelor școlii medii de 11 ani, care trebuiau să stea la baza noilor planuri și programe de învățămînt ale școlii de cultură generală de 12 ani. Prelungirea duratei școlii generale cu un an, a permis o mai justă eșalonare a disciplinelor în planul de învățămînt, o distribuire mai rațională a cunoștințelor în programe. S-a putut trece astfel la descongestionarea programelor, la eliminarea din cuprinsul lor a elementelor perimate sau mai puțin importante pentru pregătirea temeinică a elevilor și la introducerea unor cunoștințe legate de recentele cercetări științifice din domeniul fiecărui obiect de studiu.

În acest an școlar — primul an în care toți elevii din învățămîntul general au studiat după sistemul școlii de 8 ani — au fost întreprinse noi acțiuni pentru continua perfecționare a conținutului învățămîntului, pentru ca el să răspundă tot mai bine cerințelor actuale și de perspectivă ale științei, tehnicii și culturii socialiste, să asigure, la un nivel tot mai înalt, educația moral-politică a tineretului. În atenția Ministerului Învățămîntului au stat din acest punct de vedere, în primul rînd, definitivarea noilor planuri de învățămînt ale școlii

generale de 8 ani și ale școlii medii (clasele IX—XII) și deosebi elaborarea noilor programe pentru școala de cultură generală de 12 ani.

Ne putem să nu relevăm sprijinul larg și competent pe care l-au dat acestor acțiuni cadrele didactice din toate colțurile țării. Articolele semnate de cei mai competenți profesori în „Știința” și în presa pedagogică, scrisorile trimise Ministerului Învățămîntului și Editurii didactice și pedagogice, dezbaterile din cadrul unor sesiuni speciale organizate pe plan regional și central au adus numeroase propuneri și sugestii prețioase pentru îmbunătățirea planurilor, programelor și manualelor școlare. Ca trăsătură comună, din ansamblul observațiilor făcute de cadrele didactice s-a desprins exigența lor sporită în acest domeniu. Îmbunătățirile aduse ca urmare a propunerilor lor au mers pe linia întăririi caracterului științific al programelor și manualelor, a punerii conținutului acestora în concordanță cu noile cuceriri ale științei și tehnicii, cu noile înfăptuiri în domeniul culturii. Contribuția cadrelor didactice a fost substanțială în ce privește realizarea accesibilității programelor și manualelor, asigurarea corelației și continuității dintre disciplinele din aceeași grupă, a succesiunii și sistematizării în repartizarea materiei pe lecții, capitole și clase, în eliminarea repetărilor, a detaliilor nesemnificative etc. Ținîndu-se seama de toate observațiile făcute, programele și manualele au fost revăzute cu atenție. Astfel, s-a căutat să se elimine pe cît posibil paralelismele din programele și manualele de istoria literaturii, să se renunțe la o serie de date de amănunt care îi supraîncăreau pe școlari etc. Programele și manualele actuale de fizică și chimie reflectă progresele realizate de științele respective, înfățișînd acele fenomene care îi ajută mai bine pe elevi la înțelegerea, în primul rînd, a dezvoltării industriei din țara noastră, în principalele ei ramuri — energetică, metalurgică, constructoare de mașini, extractivă, chimică etc. — și s-a insistat asupra capitolelor care conțin probleme cu largă aplicații în practica industrială și în alte domenii importante, ca agricultura, medicina, biologia etc. Programele și manualele de fizică au în vedere adîncirea studiului structurii substanței, al electricității și semiconductorilor, al motorului Diesel. Mergînd pe aceeași linie, programele și manualele de chimie prevăd unele cunoștințe despre elementul germaniu, folosit în tehnica semiconductorilor, dau elevilor o orientare generală asupra posibilităților de valorificare pe cale chimică a metanului și țifeiului, asupra procedurilor tehnologice moderne folosite în industria celulozei și a caucuciului, asupra maselor plastice sintetice fabricate în țara noastră, includ cunoștințe mai ample despre aliaje și în general despre realizările chimiei moderne.

În ce privește matematica, s-au introdus determinanții de ordinul doi și trei, care au aplicații imediate în studiul sistemelor de ecuații lineare și în geometria analitică. Avînd în vedere locul important pe care îl ocupă în știință, în tehnică și în economie calculul probabilităților, statistica matematică și programarea lineară, s-a proiectat introducerea acestor noțiuni din domeniul disciplinelor matematice în programele respective ale școlii de 12 ani.

Paralel cu acțiunea de îmbunătățire a programelor și manualelor în vigoare, se lucrează la elaborarea programelor pentru școala de 12 ani, al cărei plan de învățămînt prevede bifurcarea studiului începînd din clasa a X-a. Colectivele constituite în acest scop — formate din metodiști din Ministerul Învățămîntului, cadre didactice universitare, cercetători ai Institutului de științe pedagogice și profesori cu experiență din învățămîntul de cultură generală — au sarcina să stabilească volumul de cunoștințe pe care trebuie să-l cuprindă noile programe, să hotărască ce trebuie eliminat pentru a face loc în programe cunoștințelor moderne legate de progresele științei, tehnicii și culturii, potrivit cu posibilitățile de înțelegere a elevilor, să stabilească corelația între disciplinele care au contingență și între programele școlii medii cu cele ale învățămîntului superior. Pe scurt, aceste comisii au sarcina să precizeze nivelul de pregătire cerut unui absolvent al școlii de 12 ani pentru a putea răspunde exigențelor învățămîntului superior sau necesităților producției.

Proiectele de programe aduc unele elemente noi în structura și în conținutul științific al acestora. Astfel, din programele de istorie a literaturii romine au fost eliminate repetările, iar considerațiile istorico-sociale au fost restrînse la strictul necesar, pentru a se putea ac-

centua asupra măiestriei artistice a fiecărui scriitor, pentru a se analiza mai pe larg forma și limba operelor literare. Noua repartizare a materiei pe ani de studii asigură analiza adîncită, în ultima clasă a școlii de 12 ani, a literaturii de după 23 August 1944 și a unor probleme de istorie și teorie literară, ca și recapitularea temeinică a materiei pe baza unor teme indicate. La clasa a IX-a au fost prevăzute în programă 30 de ore de gramatică, necesare revederii cunoștințelor de limbă.

Proiectele programelor de fizică și chimie respectă o nouă succesiune și sistematizare a materiei, asigură o corelație mai judicioasă între noțiunile de matematică, fizică, chimie și o mai deplină adîncire a unor cunoștințe moderne. Au fost introduse teme noi, cerute de realitățile contemporane, ca de exemplu noțiunile despre plasme și aplicațiile ei în tehnica actuală, noțiuni de electronică cu extinderea studiului semiconductorilor, al microscopului electronic, al motorului asincron etc. A fost prevăzut un capitol nou de încheiere a cursului de fizică, despre structura substanței precum și despre spectroscopie și analiza spectrală. S-a adoptat o nouă succesiune și în studiul mecanicii la clasa a IX-a, care începe cu cinematica. La aceeași clasă s-au introdus și noțiuni de rezistență a materialelor și de hidro-aeromecanică, mai accesibile elevilor decît mișcarea circulară și mișcarea de rotație, care se vor studia în clasa a X-a (înaintea oscilațiilor și undelor electrice). În programa de chimie au fost introduse noțiuni despre echilibrul chimic în analiza chimică ca și cunoștințe mai ample despre industria chimică din țara noastră. Pentru a se accentua latura practică și experimentală a predării s-au prevăzut de exemplu, în programa de fizică la clasele X—XI, 33 de ore pentru lucrările practice, iar în programa de chimie la clasa a XII-a, pe lângă lucrările practice prevăzute la fiecare capitol, încă 10 ore pentru lucrări de analize chimice.

Și proiectele programelor de matematică prezintă substanțiale îmbunătățiri, în primul rînd ca urmare a distribuirii mai raționale a disciplinelor matematice. Aceasta a permis introducerea unor capitole noi, ca de exemplu cele privind elementele de calcul ale probabilităților și statistico-matematică (clasa a XII-a), noțiunile de calcul vectorial (clasa a XII-a, secția reală) etc.

Îmbunătățiri legate de structură și de volumul cunoștințelor prezintă și proiectele programelor de biologie, care includ și ele o serie de elemente noi. De exemplu, la clasa a IX-a se prevede studiul structurii diferitelor organe în legătură cu sistematica plantelor, se dau date noi în legătură cu agricultura, accentuîndu-se noțiunile despre cultura plantelor pe baze științifice, se subliniază legăturile filogenetice între diferitele grupe de plante etc. La clasa a X-a au fost introduse unele lecții de anatomie și fiziologie comparată, de ecologie și biologie, se prevede studiul unor grupe de animale care pun mai bine în evidență legăturile filogenetice în dezvoltarea regnului animal.

S-au adus îmbunătățiri în programele tuturor obiectelor de studiu prevăzute în planul de învățămînt al școlii de 12 ani. Ele sînt în măsură să ridice nivelul științific al învățămîntului, să asigure o pregătire tot mai bună a elevilor.

Înainte de a fi definitive, proiectele noilor programe vor fi puse în discuția unor colective de profesori, a cercurilor pedagogice de specialitate, a consfătuirilor organizate în acest scop de către societățile științifice ale cadrelor didactice, a Consiliului superior al învățămîntului de cultură generală. Sîntem siguri că observațiile și propunerile pe care le vor face profesorii vor fi de natură să contribuie mult la îmbunătățirea acestor proiecte, astfel încît forma definitivă a planurilor și programelor școlare să corespundă deplin exigențelor actuale, sarcinilor mari pe care le pune în fața școlii etapa desăvîrșirii construcției socialismului. În același timp, ridicarea nivelului științific al planurilor și programelor de învățămînt, adîncirea lor ancorare în realitățile contemporane, vor ajuta și la elaborarea manualelor pentru școala de 12 ani.

Sîntem siguri că, sporindu-ne eforturile și folosind ajutorul pe care corpul didactic ni-l oferă cu însoțire, vom reuși să dăm școlii noastre de 12 ani instrumente de lucru valoroase, în stare să asigure învățămîntului conținutul științific cerut de partid.

prof. ION DRAGOMIRESCU
directorul Direcției pedagogice din
Ministerul Învățămîntului

GATA PENTRU DESCHIDEREA NOULUI AN ȘCOLAR

A început difuzarea manualelor școlare. În fotografie un instantaneu de la librăria „M. Eminescu” din Capitală

Ne aflăm încă în toată vacanței de vară, dar în școli și la secțiile de învățământ domnește de pe acum atmosfera specifică săptămînilor din preajma deschiderii noului an. Pretutindeni pregătirile pentru acest eveniment important al învățămîntului au intrat în ultima fază.

Știrile care au sosit în ultimele zile la redacția gazetei noastre arată că, în general, aceste pregătiri se desfășoară în bune condiții, că ritmul lor este accelerat. În multe locuri, datorită preocupărilor organelor locale, ale secțiilor de învățământ și directorilor de școli

aceste pregătiri au fost terminate încă de la începutul lunii august. Angajamentele luate de colectivele de învățători și profesori ca în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre școlile să fie gata pentru un nou an de muncă sint îndeplinite peste tot cu o deosebită însuflețire.

Pentru a afla unele amănunte legate de felul cum sint rezolvate problemele legate de pregătirea deschiderii noului an școlar, redacția noastră s-a adresat Editurii didactice și pedagogice, unor secții de învățământ și unor directori de școli. Iată ce ni s-a comunicat:

Tovarășul MIHAI ROMAN, redactor-șef al Editurii didactice și pedagogice.

Editura noastră a avut de rezolvat pentru pregătirea viitorului an școlar o serie de probleme deosebite de cele care s-au pus în anii precedenți. Este mai întâi vorba de pregătirea manualelor pentru clasa a VIII-a a școlii generale de 8 ani. De asemenea, pe baza sarcinilor trasate de partid și de guvern, editura a avut sarcina să îmbunătățească, atât în privința conținutului cit și în cea a formei grafice, toate manualele școlare, începînd cu cele destinate școlilor de cultură generală și școlilor pedagogice și sfîrșind cu cele adresate elevilor din școlile profesionale și tehnice.

Datorită sprijinului permanent primit din partea organelor de partid, a Ministerului Învățămîntului, lucrătorii editurii au reușit să elaboreze toate manualele necesare viitorului an școlar. Astfel, au fost pregătite din timp 514 titluri dintre care multe sint originale, altele revizuirii și reeditării. În total în această toamnă vor fi puse la dispoziția elevilor din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice, peste 24.500.000 exemplare de manuale. Pentru a ne da mai bine seama de volumul mare de lucrări cerut de tipărirea lor nu este, cred, lipsit de interes să arătăm că acest tiraj este de 3 ori mai mare decît cel al manualelor editate în peste 40 de ani în regimul burghezo-moșieresc. Cifra aceasta atestă desigur amploarea dezvoltării învățămîntului nostru în anii puterii populare.

După cum se știe, elevii claselor I—VIII primesc în mod gratuit toate manualele de care au nevoie. Pentru noul an școlar, în care se încheie procesul de generalizare a învățămîntului de 8 ani, se vor difuza gratuit aproape 20,8 milioane manuale, în valoare de peste 100 milioane lei. Editura a acordat o mare atenție atât întocmirii cit și tipării lor. Multe din ele sint cartonate sau îmbrăcate în material plastic. Acum se desfășoară operațiile de difuzare a acestor manuale în școli.

La 1 august a și început, în toate librăriile din țară, desfășurarea manualelor pentru elevii claselor IX—XI. Informațiile primite de noi pînă în prezent arată că difuzarea se desfășoară în condiții bune. În multe li-

brării s-a amenajat pentru această acțiune un cadru deosebit, atrăgător, au fost întocmite seturi complete de manuale pe clase și au fost expuse în standuri și lucrările științifice și literare recomandate elevilor de programele școlare.

Tovarășul VICTOR PĂȘTEANU, profesor emerit, șeful secției de învățământ a raionului Alba Iulia.

Anul școlar 1964—1965 se pregătește în condiții deosebite față de anii precedenți. Este anul în care se încheie trecerea la școala generală de 8 ani, îndeplinindu-se sarcina trasată de cel de al III-lea Congres al P.M.R. Iată de ce, pe lângă pregătirile obișnuite ce se fac pentru începutul fiecărui an școlar, de data aceasta stau în fața noastră și o serie de sarcini deosebite.

Lucrătorii secției de învățământ, conducerea școlilor și cadrele didactice din raionul Alba Iulia, îndrumate și sprijinite de organele de partid și de stat au luat din timp măsurile menite să asigure deschiderea noului an școlar în cele mai bune condiții. În centrul atenției, în această perioadă, a stat asigurarea spațiului de învățămînt cerut de școlarizarea celor circa 1400 de elevi care vor urma cursurile clasei a VIII-a și de creșterea generală a numărului de elevi din școli. Pe baza unui studiu întocmit cu doi ani în urmă, în raionul nostru s-a început o puternică acțiune de construcții și amenajări de noi săli de clasă. Din contribuție voluntară a cetățenilor și din creditele rambursabile puse la dispoziție de stat se construiesc în acest an în raionul Alba Iulia aproape 60 săli de clasă în mediul rural. Construcțiile pe care le realizăm nu numai că asigură îndeplinirea integrală a planului de școlarizare, dar permit și realizarea într-un singur schimb a învățămîntului la majoritatea școlilor de 8 ani. În comunele Crișău, Sord, Sintimbru se construiesc localuri noi cu cite 9 săli de clasă. În satele Ighiel, Metes, Bărăbanț, Mihalț, Cistei, Galda, Peliș și altele se construiesc cite 2—4 săli de clasă. Cele mai multe din aceste construcții sint aproape terminate, urmînd să fie definitiv gata pentru a fi date în folosință în cinstea zilei de 23 August.

O acțiune importantă legată de pregătirea deschiderii anului de

învățămînt o constituie repararea, zugrăvirea și curățirea tuturor localurilor și sălilor de clasă existente. Majoritatea lucrărilor ce se efectuează în acest scop vor fi terminate pînă la data de 15 august. Școlile de 8 ani nr. 1, 2 și 3 din Alba Iulia, școlile medii din Teiuș, Zlatna, Alba Iulia, școlile de 8 ani din Intregalde, Valea Dosului, Tăuși, Stremț, Oarda și altele sint gata de pe acum pentru deschiderea anului școlar.

Secția de învățământ a raionului a urmărit, de asemenea, ca toate școlile de 8 ani să primească mobilierul necesar efectivului sporit de elevi și numărului de săli de clasă nou construite sau amenajate. Astfel, s-au repartizat pînă acum 450 de bănci, 30 de dulapuri, 40 de table și s-a trecut la verificarea și repararea întregului mobilier existent pentru a putea fi utilizat în cit mai bune condiții.

În cursul lunii iunie, în toate școlile, cadrele didactice și elevii s-au ocupat de repararea materialului didactic. De exemplu, la Școala de 8 ani din Cistei toate planșele au fost cașerate pe cartoane sau pe plăci aglomerate, la Școala medie din Zlatna s-au verificat și s-au pus în stare de funcțiune toate aparatele de fizică, la școlile de 8 ani din Vințu de Jos, Benic, Mihalț, Teiuș și altele s-au amenajat frumoase expoziții de materiale destinate predării agriculturii.

Acum se lucrează la inventarierea bibliotecilor și s-au organizat acțiuni pentru înfrumusețarea localurilor de școală și a curților și grădiniilor ce le împrejmuiesc.

Secția raională de învățămînt s-a preocupat îndeaproape de încadrarea tuturor școlilor cu personal didactic.

Sintem siguri că, folosind din plin sprijinul organizațiilor de partid și de stat, vom reuși să îndeplinim toate sarcinile ce ne revin pentru deschiderea anului școlar în condiții cit mai bune.

Tovarășul DUMITRU TĂTĂRU, directorul Școlii generale de 8 ani din comuna Petrești, raionul Băcău.

În comuna noastră pregătirea pentru deschiderea anului școlar a început imediat după încheierea cursurilor, adică la sfîrșitul lunii iunie a.e. Încă de atunci s-au efectuat lucrările de reparații, de amenajări, de curățenie după care sălile de clasă au fost cit mai frumos împodobite. Au fost organizate, de aseme-

nea, o serie de lucrări pentru revizuirea și recondiționarea materialului didactic. La aceste lucrări efectuate de profesorii și învățătorii școlii și-au dat concursul elevii și chiar unii părinți ai acestora.

S-au încheiat și lucrările pentru aprovizionarea cu combustibilului necesar lunilor de iarnă. S-au transportat în total 23 tone lemne de foc, 400 litri de motorină, 200 litri de petrol. Acum, sintem gata pentru începerea noului an școlar.

În aceeași perioadă s-au rezolvat și alte probleme legate de buna desfășurare a cursurilor încă din primele zile ale deschiderii lor. Astfel, s-a dat o deosebită atenție recensămîntului copiilor care urmează să fie primii în clasa I. Propaganda pedagogică pe care o desfășurăm acum, în timpul vacanței, se axează pe linia legată de viitorul an școlar. Învățătorii care vor preda la clasele I au stat de vorbă cu părinții viitorilor lor elevi, dîndu-le primele indi-

cații privitoare la pregătirea copiilor pentru primele zile de școală. Propaganda pedagogică a cuprins în sfera sa și pe părinții celorlalți elevi. De curînd s-a ținut, de pildă, o conferință pe tema „Școala generală de 8 ani și importanța ei pentru pregătirea tinerei generații” în care s-a subliniat printre altele importanța frecvenței regulate în primele zile de școală. Exemple concrete cu privire la felul cum s-a oglindit frecvența în situația școlară a unor elevi au trezit un mare interes în rîndurile părinților.

Am primit și continuăm să primim în întreaga muncă de pregătire a noului an școlar îndrumări și un prețios ajutor din partea comitetului de partid din comună și a sfatului popular comunal. Aceasta este pentru noi o reală garanție că anul școlar pe care îl vom începe în curînd va însemna un nou și important pas înainte în munca de instruire și educare a elevilor.

Noile modele de uniforme școlare

Frumoase, practice, comode, rezistente. Se pot procura și cu plata în rate

În ultimul timp, strădaniile pentru realizarea unei prezentări grafice cât mai noi, mai moderne a manualelor școlare înregistrează succese tot mai vădite. În legătură cu realizările și perspectivele de viitor în acest domeniu, am solicitat părerea unor specialiști. Reproducem mai jos punctele de vedere exprimate.

La nivelul tehnicii moderne

Asigurarea unei prezentări estetice a manualelor la nivelul tehnicii poligrafice moderne constituie una dintre preocupările centrale ale colectivului Editurii didactice și pedagogice. Bunăoară, în editarea manualelor școlii de cultură generală pentru anul școlar 1964-1965, a fost sporit la 44 numărul lucrărilor tipărite în două culori, cel al manualelor apărute în 4-6 culori a ajuns la 25 titluri, iar la un număr de 99 titluri avem planșe și hărți colorate.

Dintre manualele tipărite în mai multe culori ies în evidență Chimia pentru cl. a VIII-a, Fizica pentru cl. a VIII-a, Istoria pentru cl. a VI-a, Agricultură pentru clasa a VIII-a, Geografia pentru clasa a V-a, Geografia pentru clasa a III-a (orașul București), Anatomia pentru clasa X etc.

În privința manualelor pentru învățământul profesional și tehnic s-au obținut de asemenea în acest an îmbunătățiri substanțiale. Menționăm, de pildă, că 12 titluri au apărut pe hirtie velină, iar restul pe semivelină, ceea ce a permis editarea unora dintre manuale cu planșe în culori, care îmbunătățesc prezentarea artistico-grafică. Dintre cele mai reușite lucrări din punctul de vedere al prezentării grafice menționăm, de pildă, lucrările „Tehnologia conservelor”, „Tehnologia produselor ceramice” etc.

Pentru anul școlar 1965-1966, deși nu s-a întocmit planul de prezentare grafică, putem afirma că numărul manualelor ce se vor tipări la 2-4-6 culori va crește față de anul 1964. De asemenea, se vor folosi noi materiale de legătorie mai atractive și cu un colorit mai variat, iar manualele ce urmează să fie reeditate li se vor aduce îmbunătățiri din punct de vedere al paginajului, ilustrării și copertelor.

ION TEODORESCU
șeful tehnoredacției
la Ed. didactică și pedagogică

Material ilustrativ de cea mai bună calitate

Ilustrația de carte, ca o componentă a graficii, nu mai este în concepția modernă a genului o anexă a textului ci un act de creație artistică autentică. Ilustratorul este dator să interpreteze creatorul textului și să se oprească asupra sensului esențial, înlesnind înțelegerea acestuia. Cu alte cuvinte, se impune adecvarea imaginii plastice la psihologia copilului.

Grija deosebită pentru prezentarea grafică a manualelor școlare se reflectă în succesele obținute în producția generală a Editurii didactice și pedagogice care a reușit să realizeze manuale frumoase ca ilustrație și imprimare. Prezența manualelor noastre școlare la diferite competiții în țară și străinătate s-a bucurat de succes din acest punct de vedere.

Pentru ridicarea continuă a nivelului artistic al materialului ilustrativ au fost antrenați unii dintre cei mai buni artiști plastici ilustratori. Urmărind cu grijă prezentarea artistico-grafică a fiecărei file, noi graficienii căutam ca manualele să devină tot mai plăcute, mai atractive și mai interesante pentru școlari. Îndeosebi, ultimele ediții ale manualelor de geografie, științe naturale, aritmetică și geometrie au rezolvări artistice de valoare, în care s-a ținut seama de posibilitățile mari pe care le oferă în momentul de față doborârea tehnică a sectorului poligrafic.

Planul editorial prevede în viitorul apropiat o campanie largă de înnoire a manualelor școlare. În această acțiune, artiștii plastici vor depune cu dragoste tot efortul pentru a crea material ilustrativ de cea mai bună calitate. Socotesc deosebit de oportun ca Editura didactică și pedagogică, împreună cu conducerea Trustului industriei poligrafice, să găsească forme cât mai eficiente pentru documentarea graficienilor în legătură cu condițiile actuale de reproducere a ilustrațiilor prin tipărire, în lumina modernizării continue a producției noastre de carte.

NICHI POPESCU
grafician

Estetica manualelor — component al calității lor didactice

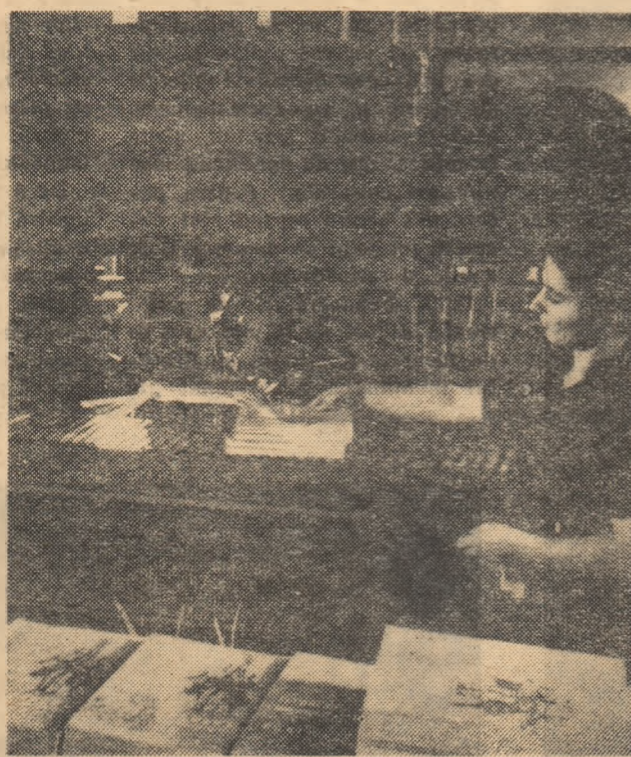
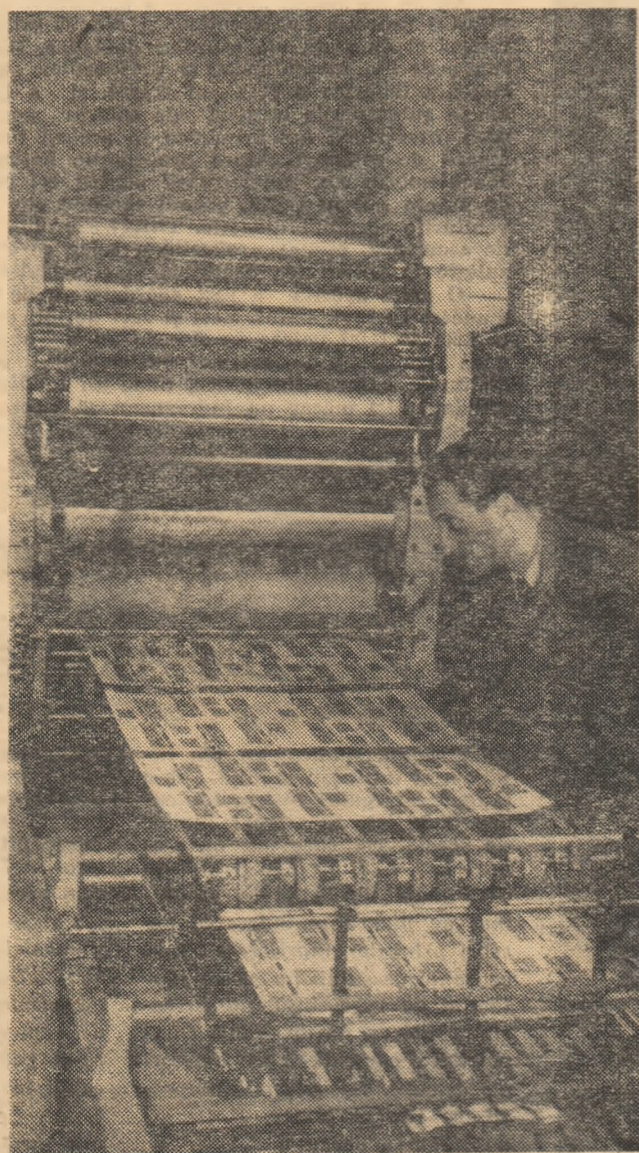
În ultimii ani s-au înregistrat succese însemnate în ceea ce privește prezentarea artistico-grafică și calitatea execuției poligrafice a cărții școlare.

Cu toate realizările obținute, consider că atât în editură cât și în întreprinderile poligrafice există încă suficiente posibilități neutilizate îndeajuns în domeniul îmbunătățirii artistico-grafice și al creșterii calității execuției poligrafice a manualelor școlare.

Consider, de pildă, că unele formate de cărți și de text trebuie revizuite și îmbunătățite, mai ales în sensul de a se realiza o unitate a formatelor în funcție de nevoile gradului de învățământ și ale disciplinelor. „Aritmetica” pentru clasa a IV-a a apărut în anul 1963 la un format (Z-6) diferit de toate celelalte manuale de matematică. La fel și manualul de chimie pentru clasa a VIII-a. În general formatul amintit mai sus (Z-6) — în unele cazuri economic — este în privința manualelor, datorită spațiilor albe mici de pe pagină, incomod și obositor pentru studiu și nu contribuie la obținerea unui aspect grafic mulțumitor. Tot astfel, abecedarele, Limba română pentru clasa I și Aritmetica pentru clasa I care, deși bogat ilustrate și colorate, au totuși din cauza formatului prea mic un aspect îmbălsățit, neaerisit. Credem că pentru manualele de clasa I ar fi bine să se renunțe la formatul 1670×100 deoarece acesta nu permite o combinare prea fericită între ilustrație și text. Mult mai multe posibilități oferă în această privință formatul 254×84 cm.

În ceea ce privește paginajul, trebuie să asigurăm manualelor o unitate din punct de vedere al simetriei și al asimetriei, fără a se folosi în cadrul aceluiași manual două sisteme, așa cum s-a procedat, de pildă, în paginile

NOUL ÎN EDITAREA MANUALELOR ȘCOLARE

Sus: Una dintre mașinile moderne cu care este înzestrat Combinatul poligrafic „Casa Școltei” — mașina de stat și tipărit în trei culori; jos: la legătorie se finisează încă un lot de noi manuale

nile „Istoriei pentru clasa a IX-a”. Totodată în paginarea clișeeilor se impune utilizarea în cadrul unui anumit manual fie a clișeeilor îngropate în diagonală, fie a celor pe verticală, fie a ilustrațiilor în semitonuri, fie a celor liniare.

Ilustrația și culoarea reprezintă elemente de bază ale prezentării manualelor școlare. Din punct de vedere editorial trebuie dusă o luptă pentru eliminarea ilustrațiilor lipsite de o valoare artistică reală, nesugestive și insuficient de semnificative (așa cum au fost, după părerea noastră, ilustrațiile la manualele de Limba română pentru clasele II, III și IV).

Pentru înlăturarea unor neajunsuri privind calitatea reproducerii ilustrațiilor ar fi indicat să se renunțe la fotografiile în semitonuri și tente în manualele care se imprimă pe hirtie tipar obișnuită. La astfel de manuale, ar fi mai rațională întrebuintarea desenelor liniare executate cu penița sau prin gravură, evitându-se liniile prea fine sau prea dure pe care cerneala și hirtia le denaturează.

Socotim necesar ca manualele didactice să conțină mai multe reproduceri de artă, portrete, hărți în culori care să fie tipărite pe hirtie de calitate superioară. Alegerea culorilor trebuie să fie făcută cu discernământ, renunțând la folosirea lor abuzivă pe care o „remarcăm” în „Agricultura pentru clasa a VII-a”, „Biologia generală”, „Limba rusă clasa a V-a” și care denaturează caracterul didactic al manualelor, dându-le un aspect de almanah și difuzând atenția elevilor în loc să o polarizeze asupra esențialei.

În ceea ce privește tiparul, rezultate bune se pot obține prin folosirea mai amplă a procedurii de imprimare plan, pentru manualele în mai multe culori și pentru reproducerea planșelor colorate — și a procedurii de tipar adinc pentru imprimarea ilustrațiilor monocrome în semitonuri.

Referitor la coperte și suprapoperte trebuie arătat că se impune și o mai amplă folosire a culorii calde, luminoase, pastelate. Menționez totodată că există posibilități practice mult mai mari pentru lăcuirea și celofanarea copertelor de cartă, ceea ce ar ridica mult aspectul manualelor. Pentru lucrările cartonate este recomandabilă folosirea unor motive ornamentale tematice, executate în culori care îmbogățesc aspectul artistic al manualului (cum s-a procedat de exemplu în cazul manualelor de chimie pentru clasa a XI-a).

Calitatea execuției poligrafice a manualelor școlare depinde în mare măsură de calitatea materialelor întrebuintate — hirtia, cartonul, cerneala, pinza etc. În această privință este necesar să se obțină cerneluri cu o mai mare intensitate cromatică și în special cerneluri negre pentru toate procedeele de imprimare. De asemenea, se impune realizarea unei calități superioare la hirtia semivelină și la cartonul velin, foarte utilizate în producția de manuale.

Cooperarea cât mai amplă a celor care contribuie la realizarea de manuale va determina creșterea calității estetice a acestora și deci obținerea unei calități didactice mereu sporite.

ing. VICTOR CRISTEA
șeful serviciului producție al Trustului
industriei poligrafice

Posibilități actuale și de perspectivă

Producția de manuale școlare, mai ales aceea pentru învățământul general și pentru învățământul mediu, poate fi caracterizată din punct de vedere industrial-poligrafic ca o producție complexă și de mare serie. În funcție de aceste caracteristici se impune ca în prezentarea manualelor școlare să se găsească și să se aplice soluții artistico-grafice, respectiv soluții tehnologice perfect adecvate.

Pentru noi, specialiștii în poligrafie, este evident că există multiple posibilități, oferite de mijloacele tehnice în funcțiune sau de care vom dispune în perspectiva unui viitor apropiat, să îmbunătățim manualele din punct de vedere grafic-artistic. Astfel, textul manualelor ce se imprimă la tipar plan și tipar adinc va putea fi îmbunătățit prin aplicarea procedurii moderne de fotoculegere. În cadrul Combinatului poligrafic „Casa Școltei” există o mașină de tipul „MONOFOTO” cu ajutorul căreia se execută fotoculegeri. Pe măsura extinderii tehnicii respective, tot mai multe manuale școlare vor fi culese în acest procedeu ce se situează la nivelul tehnic cel mai înalt atins pe plan mondial.

De asemenea, pentru manualele ce se imprimă la tiparul plan va fi instalată și dată în folosință, în curând, o mașină construită special pentru imprimarea într-o culoare. În acest mod se va asigura o concentrație și o uniformitate îmbunătățită a cernelii pentru textele și imaginile liniare, atât alb-negru cât și în alte culori.

În privința tiparului policrom, a fost dată în funcțiune o mașină care imprimă coale în patru culori. (Manualul de botanică pentru clasa a V-a, este parțial imprimat la această mașină). S-a creat astfel o bază tehnică modernă pentru realizarea manualelor în culori, pornind de la dispozitive color originale, cu calități superioare originale realizate prin alte metode (superioritatea se referă la posibilitatea reproducerii poligrafice). În acest fel manualele de geografie, botanică, zoologie etc. vor putea fi ilustrate în culori, cu imagini obținute pe cale fotografică, realizându-se o apreciable îmbunătățire atât din punct de vedere științific, cât și didactic.

Este, de asemenea, în intenția noastră să înlocuim actualele coperti din material plastic pe care imaginile și textul sînt doar presate, cu coperti tot din material plastic dar cu imaginile imprimate în culori. Primele probe, realizate în cursul acestui an, au dat rezultate promițătoare.

Socotim că în aceste strădani prezente și de perspectivă vom primi tot sprijinul atât din partea Editurii didactice și pedagogice cât și din partea întreprinderilor care ne furnizează hirtia și cerneala. Acestea au dovedit, prin succesele obținute în ultimul timp, vastele posibilități de perfecționare de care dispun pe această linie.

NICOLAE IORDĂCHESCU
inginer șef al Combinatului poligrafic
„Casa Școltei”

Vacanța

corpului didactic

Prețuit cum n-a fost în trecut niciodată, corpul didactic ocupă azi, în țara noastră, un loc de mare cinste în rindurile celor ce muncesc. Așa cum spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „PARTIDUL ȘI GUVERNUL NOSTRU DAU O ÎNALTĂ APRECIERE MUNCII RODNICE PE CARE O DUC CU MODESTIE ȘI ABNEGAȚIE ZECILE DE MII DE ÎNVĂȚĂTORI RĂSPÎNDIȚI PE TOT ÎNTINSUL ȚĂRII NOASTRE”.

An de an, înalta apreciere a partidului și a guvernului s-a manifestat printr-o necontenită și atentă grijă față de condițiile de muncă și de viață ale cadrelor didactice. Din 1951 și până în prezent salariile învățătorilor și profesorilor au fost sporite de 4 ori. Recenta hotărâre a C. C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri aduce substanțiale creșteri de salariu pentru cei ce muncesc în școli, învățătorii numărându-se în același timp printre primele categorii de salariați cărora prevederile hotărârii li se aplică de la 1 septembrie a.c. Indemnizații pentru cei ce lucrează în localități de munte sau în Delta, premii speciale etc. adaugă alte sporuri la veniturile corpului didactic. Titluri, ordine și medalii, răsplătesc de asemenea, munca neobosită a celor ce obțin cele mai bune rezultate în activitatea profesională și social-obștească.

O grijă sporită a fost acordată an de an și odihnei celor ce muncesc în învățământ. Zeci și zeci de mii de educatoare, învățători și profesori își petrec în fiecare an o bună parte a vacanței de vară străbătând în excursii, meleagurile patriei sau poposind în stațiunile balneo-climaterice, unde au la dispoziție condiții la care altădată nici măcar nu îndrăzneau să viseze.

Pe minunatele meleaguri ale patriei

La sediile sindicatelor din învățământ întâlnești oricând, de-a lungul întregului an, multe cadre didactice. În timpul lunilor de școală, cei care vin cu treburi aici sînt de obicei grăbiți, căci gîndul la lecții, la programul de muncă le îndreaptă deseori privirile îngrijorate spre cadranul ceasului. În aceste săptămîni de vară, însă, nu se resimte nici un fel de grabă. Dimpotrivă: oamenii sînt amatori de discuții. Se schimbă impresii, se rostesc glume. E firesc: ne aflăm în vacanță.

Întâlnești totuși, la syndicate, și oameni grăbiți, care au de rezolvat multe și importante probleme curente, ce nu pot aștepta în nici un caz aminare. Sînt activiștii care distribuie biletele de odihnă și tratament balnear, care organizează excursii, vizite la muzee, seri de agrement, manifestări culturale. Pentru fiecare din aceste acțiuni sînt necesare tot felul de demersuri, de ample și serioase pregătiri.

Iată, bunăoară, cit de multă treabă a fost — și mai este — de făcut la Comitetul sindicatului învățămînt din raionul „16

Februarie” al Capitalei. Pînă acum, comitetul a trimis în stațiunile de odihnă și tratament peste 250 de cadre didactice, cu bilete primite din partea Consiliului Central al Sindicatelor sau procurate de la O.N.T. La fel stau lucrurile la comitetele sindicatelor din raioanele „Lenin” și „30 Decembrie”, care au dat, de asemenea, unui mare număr de oameni ai școlii posibilitatea să-și petreacă o parte din vacanță în stațiunile balneo-climaterice, beneficiind de tratamentele medicale dorite.

Multe bilete pentru cele mai frumoase stațiuni au fost distribuite și învățătorilor și profesorilor care lucrează în mediul sătesc. Sute de cadre didactice din satele regiunii Galați, de pildă, au plecat în diferite stațiuni pentru odihnă sau tratament balneo-curativ.

De o deosebită popularitate se bucură în rindurile cadrelor didactice excursiile pe care le organizează syndicatele. Cadrele didactice din Capitală, bunăoară, apreciază îndeosebi aceste excursii care le dau prilejul să cunoască mai bine minunatele me-

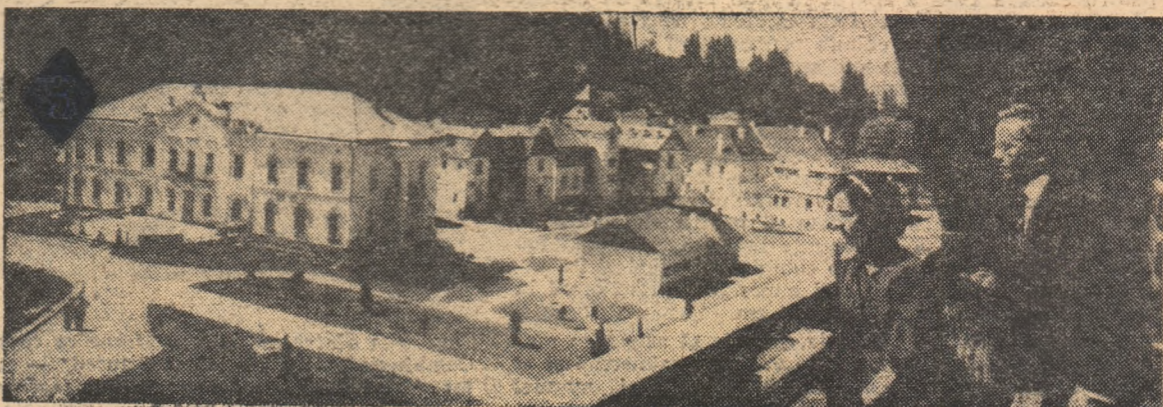
leaguri ale patriei, haina nouă pe care a îmbrăcat-o ea în anii noștri liberi. Mulți dintre profesorii bucureșteni au pornit de curînd pe traseul Orșova-A-dakaleh-Reșița-Timișoara-Arad-Oradea-Cluj-Alba Iulia-Hunedoara - Simeria - Craiova - București. Alte trasee i-au plimbat pe învățătorii și profesorii din Capitală în Delta Dunării, la marile construcții ale socialismului ridicate în ultimii ani pe plaiurile Moldovei, la locurile unde au trăit și pe care le-au descris în operele lor marii noștri scriitori etc.

Artiștilor amatori din învățămînt, dispunînd acum de suficient timp liber, comitetele sindicatelor le-au oferit condiții să-și afirme înclinațiile artistice, organizînd pentru ei turnee care le-au adus, pe lîngă satisfacțiile legate de succesele obținute, și nenumărate prilejuri de recreere. Așa au procedat, de pildă, comitetele sindicatelor din învățămînt din orașele Craiova și Rm. Vilcea. Învățătorii și profesorii care fac parte din formațiile de teatru sau din orchestra semisimfonică din Rm. Vilcea s-au deplasat susținînd spectacole în stațiunile de pe Valea Oltului, la Călimănești, Olănești, Govora. Ei au făcut apoi plimbări prin defileul tului sau pe valea Lotrului.

O inițiativă demnă de menționat a luat-o cenaclul de artă plastică de pe lîngă clubul sindicatelor învățămînt din Capitală. Membrii acestui cenaclu, profesori de desen în școlile bucureștene, își petrec o parte din luna august la tabăra de creație organizată pentru ei la Vatra Dornei. Lucrările pe care le vor realiza acolo vor fi expuse la expoziția din toamnă a profesorilor de desen.

...Intr-adevăr, activiștii comitetelor sindicatelor din învățămînt au motive să fie grăbiți: la fel ca și în timpul anului școlar, ei au și acum mult de lucru. Și, la fel ca în lunile de școală, acțiunile pe care le organizează, deși au în aparență, un obiectiv diferit, servesc aceleiași scop: a asigura educato-rilor tinerei generații condiții mereu mai bune de trai și de muncă, a-i ajuta să-și îndeplinească mereu mai bine nobila lor misiune și a le face viața mereu mai plină, mai frumoasă.

C. RĂDOI

„2000 de kilometri prin zece regiuni“

Așa își intitulează învățătorul Vasile Stănescu, director al Școlii generale de 8 ani din comuna Rășești, raionul Giurgiu, scrisoarea pe care a trimis-o recent redacției. „Pentru cunoașterea realizărilor regimului nostru, a frumuseților și bogățiilor patriei, — ne spune în scrisoarea sa corespondentul nostru — secția de învățământ din Giurgiu a organizat în cursul lunii iulie o excursie prin țară la care au participat numeroși învățători și profesori. Itinerariul excursiei: București-Ploiești-Brașov-Gheorghieni-Lacul Roșu-Bicaz-Piatra Neamț-Tg. Neamț-Suceava-Vatra Dornei-Cluj-Sibiu-Curtea de Argeș-Pitești-București-Giurgiu. Au fost vizitate importante obiective industriale: Uzinele de utilaj petrolier din Ploiești, uzinele „Tractorul“ din Brașov, Hidrocentrala de pe Bistrița, Combinatul de industrializare a lemnului de la Gheorghieni etc. Un obiectiv important al excursiei l-a constituit șantierul hidrocentralei „16 Februarie“, unde a fost vizitat barajul care va stăvilii apele Argeșului. În carnetele de note ale excursioniștilor s-au adunat însemnări privind dezvoltarea producției industriale, valorificarea resurselor naturale ale patriei, profiluri de

muncitori fruntași, date vorbind despre abnegația și hărnicia cu care poporul nostru, profund atașat politicii partidului, participă la traducerea în viață a directivelor menite să ducă la desăvârșirea construcției socialismului în țara noastră. Din note nu lipsesc nici referirile la obiectivele și monumentele istorice vizitate în Suceava unde, după ce au vizitat locurile care amintesc de vechea și glorioasă cetate de scaun a lui Ștefan cel Mare, cadrele didactice au putut cunoaște cu admirație marile realizări ale socialismului. Toate datele cuprinse în însemnările învățătorilor și profesorilor din Giurgiu vor îmbogăți lecțiile pe care le vor ține ei în viitorul an școlar“. În multe localități din țară se organizează acum, în vacanță, excursii pentru oamenii școlii. „Învățătorii și profesorii de la Școala generală de 8 ani din Strehaia — ne scrie prof. I. Penteș — s-au oprit mai îndelung, după o vizită în numeroase locuri din țară, în București. Astfel, după ce au avut prilejul să vadă minunatele prveliștiele Munților Neamțului sau ale Bărgănelului au putut să cunoască marile construcții care au dat o fizionomie cu totul nouă Capi-

talei patriei noastre“.

Corespondentul nostru a ținut să exprime în mod special, în scrisoarea pe care ne-a trimis-o, mulțumirile colegilor săi din Strehaia pentru primirea deosebit de călduroasă pe care le-au oferit-o gazdele bucureștene.

„Numeroși profesori și învățători de la diferite școli din Capitală — scrie tov. I. Penteș — nu și-au precupețit timpul pentru a face cit mai plăcută și mai utilă vizita noastră. Ei ne-au însoțit în timpul excursiei, dându-ne explicații asupra diferitelor obiective de importanță istorică și economică. În același timp, prietenii noștri din școlile bucureștene ne-au oferit prilejul vizitării unora dintre aceste școli. Schimbul de experiență realizat în cadrul discuțiilor purtate cu această ocazie ne-a dat posibilitatea să desprindem o serie de învățăminte prețioase pe care le vom aplica în noul an școlar“.

Asemenea scrisori ca acelea ale tovarășilor Vasile Stănescu sau I. Penteș aduc în redacție informații despre zeci de grupuri de excursioniști dintre membrii corpului didactic, care străbat în aceste zile plaiurile patriei.

M. DUMITRESCU

Excursii peste hotare

În fața Ateneului R.P.R. a oprit, într-un scurt popas, unul din autocarele O.N.T.-ului. Aflăm de la pasageri că abia a sosit dintr-o vizită în Bulgaria și că se îndreaptă spre destinație — orașul Pitești. Printre pasageri recunoaștem câteva cadre didactice din orașul de pe Argeș.

— Am făcut timp de mai multe zile o excursie în R. P. Bulgaria — ne spune tovarășa Maria Vlad, profesoară de științe naturale. Ne-au plăcut în special Sofia și frumoasa Vale a trandafirilor.

Anul acesta, după cum am aflat de la O.N.T., agențiile de turism au fost solicitate ca niciodată de cadrele didactice pentru excursii peste hotarele patriei. Mulți învățători și profesori au vizitat Leningradul, Moscova, Kievul și alte orașe din U.R.S.S., cele mai frumoase localități turistice din Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, unde au luat cunoștință de realizările popoarelor respective în făurirea unei vieți noi, au văzut minunate monumente de artă, au vizitat muzee și pinacotece vestite.

— După un an de muncă îndobândită — continuă tovarășa Maria Vlad — vacanța ne-a oferit o reconfortantă relaxare, dar și un tezaur de frumuseți de neuitat. Și mai avem încă destule zile de vacanță.

— Cum intenționați să vă pe-

treceți restul concediului de odihnă?

— Mai întâi, un scurt popas la Cimpulung-Muscel, unde mă atrag împrejurimile: Rucărul, Dimbovicioara, defileul Branului. Apoi voi pleca pentru cură într-una din stațiunile de pe Valea Oltului și-mi voi încheia concediul în munții Gorjului, având ca obiectiv vizitarea Peșterii Muierii și pe cea a Polovragilor.

— După cite știm sinteți pro-

fesoară de științe naturale. La fixarea itinerariului ați avut în vedere și considerente profesionale?

— M-a atras în primul rând pitorescul, frumusețea localităților pe care le-am vizitat sau le voi vizita. Un naturalist însă nu poate să nu fie îndemnat în asemenea împrejurări și de curiozitatea, de interesul pe care îl imprimă specialitatea.

T. CONSTANTIN

Pasiuni recreative

Deseori îi poți întâlni grăbind la ore matinale, pe drumurile ce duc spre lacuri sau riuri, pe pescării amatori. În Capitală sint înscrși la asociațiile respective și câteva sute de cadre didactice. Alte mii se numără în localitățile așezate de-a lungul unor riuri bogate în pește.

Cînd nu stau cu undița în apă, pescarii sint veseli, vorbăreți și oricînd gata să dea explicații, să dezvăluie și altora farmecul pasiunii lor.

„Pentru mine — ne spunea recent un profesor din Galați — nu există o altă activitate mai reconfortantă ca cea legată de pescuitul în bălțile Dunării. Acolo, pe malul apei, întâlnești peisaje de nebdănuită frumusețe“.

Am cunoscut în aceste zile de vacanță și alți profesori cu pasiuni asemănătoare. Profesorul de matematică Gh. Oprea din comu-

na Dăești, raionul Horezu, sau profesorul de muzică N. Nicolescu din comuna Ovesel, raionul Oltețu, sint vestiți apicultori. Fiecare din ei posedă stupii și aparatul necesar și sint convinși că, alături de celelalte bucurii pe care le oferă vacanța, activitatea în mijlocul florilor și a albinelor este reconfortantă.

De asemenea numeroși profesori și învățători sint pasionați grădinari, cultivînd varietăți rare de flori și plante ornamentale.

Timpul liber de care dispun în vacanță oferă tuturor acestor cadre didactice posibilitatea de a se dedica mai mult activităților care îi pasionează, prilejuindu-le, alături de săptămînile petrecute în stațiunile balneo-climaterice sau în excursii, o odihnă activă reconfortantă.

R. CRISTIAN

1 Cheile Bicazului, cu minunatele lor frumuseți naturale, constituie unul dintre obiectivele turistice înscrise pe itinerariile de excursie ale multor cadre didactice

2 Neuitat va rămîne în amintirea excursioniștilor acest răsărit de soare pe Dunăre.

3 Cunoscuta stațiune balneo-climaterică Borsec a primit în acest an, printre vizitatorii săi obișnuiți, numeroși profesori și învățători.

4 Vedere panoramică a uneia dintre perlele Mării Negre — Mangalia.

5 La cabana Babele... Cine nu cunoaște acest vestit loc de popas al celor care cutreeră munții?

DIN

EXPERIENȚA

ANULUI

ÎNCHEIAT

Metode eficiente

Din

Activitatea clasei

O sarcină deosebită revine directorului de școală în ce privește controlul nivelului de cunoștințe al elevilor. Conducerea școlii nu trebuie numai să țină evidența notării, ci și să verifice conținutul pregătirii școlărilor, să vadă dacă ea corespunde notelor pe care profesorul le-a dat elevilor. În anul acesta am organizat o serie de acțiuni — prin comisiile metodice — pentru a constata nivelul de cunoștințe al copiilor. Lucrările de sondaj, controlul caietelor de teme pentru acasă, al tezelor, controlul notițelor etc. — m-au ajutat desigur în această. Constatările le-am discutat cu cadrele didactice, cărora le-am sugerat să încorporeze verificarea cunoștințelor întrebându-i și alte procedee decât cele folosite frecvent pînă acum. De

exemplu, le-am sugerat ca în timpul rezervat pentru ascultare, să scrie pe tablă câteva întrebări care să vizeze cite o problemă importantă și să necesite un apel și la cunoștințele anterioare, căpătate atît prin lecții cit și prin activitățile extrașcolare (vizite, excursii școlare, filme etc.). Le-am recomandat să insiste ca toți elevii să gîndească asupra răspunsurilor pentru a putea răspunde în cazul că ar fi întrebați și pentru a putea completa răspunsurile colegilor, contribuind astfel la clarificarea eventualelor imprecizii. Am mai indicat ca după fiecare problemă dezbătută, profesorul să tragă concluziile și să noteze răspunsurile.

Pentru a se da elevilor posibilitatea ca toți să gîndească și să lucreze și în prima etapă a verificării, am recomandat ca, mai

ales la clasele mari, să fie puși să formuleze independent, în maculatoare, exemple din cele cerute la tablă. De asemenea, am arătat că e bine ca profesorul să analizeze și citeva din aceste exemple făcînd apel și la cunoștințele anterioare ale elevilor, apoi să noteze răspunsurile. În felul acesta elevii se deprind să lucreze independent, participă activ la lecție chiar în etapa verificării, nu urmăresc pasivi activitatea de la tablă, adîncindu-și neconținut cunoștințele însușite.

prof. E. POPESCU
Școala generală de 8 ani
nr. 166 București

Pentru o exprimare corectă

Încă de la începutul anului școlar trecut am căutat să aflu toate lacunele și

Sistematizare

Din

Supraincercarea elevilor se poate evita nu doar prin simple reduceri de paragrafe sau teme, ci și printr-o mai bună sistematizare și corelare a cunoștințelor.

În ce mă privește am încercat în acest scop, să aduc unele îmbunătățiri în succesiunea temelor din unele părți ale fizicii, ca de exemplu aceea privind mecanica fluidelor. În consecință am început acest capitol cu hidrodinamica, în loc de hidrostática. Acest fapt mi-a permis să prezint încă de la început legea lui Bernoulli astfel încît legea lui Pascal și a vaselor comunicante să poată fi deduse imediat, ca niște cazuri particulare ale celei dintîi.

În raport cu demonstrațiile din manual, modul acesta de a privi lucrurile ne permite o posibilitate în plus de a extinde aceste două legi și în cazul fluidelor aflate în curgere și anume printr-o conductă cu secțiune constantă.

Înainte însă de a deduce legea lui Bernoulli, mi-am concentrat atenția asupra presiunii statice și dinamice. În manual presiunea statică e definită ca fiind „pre-

siunea ce se poate măsura cu ajutorul unui manometru”. Dar cu manometrul se măsoară și presiunea hidrostatică; de aceea, pentru a elimina posibilitatea oricărei confuzii, presiunea statică am definit-o anterior legii lui Bernoulli, în legătură cu necesitatea de a explica suspendarea mercurului în tubul lui Toricelli, ceea ce-i asigură o mai bună înțelegere.

În ceea ce privește noțiunea de presiune dinamică am crezut mai potrivit a ajunge la ea tocmai în urma analizei la care am supus legea lui Bernoulli și să nu o prezint, ca în manual, drept diferența dintre presiunea totală și cea statică, ceea ce e doar un mod de calcul, și nu o definire. Apoi, din nevoia de a explica de ce în expresia forței ce acționează de jos în sus pe fața inferioară a corpurilor plutitoare, se ia ca adîncime tocmai înălțimea stratului de deasupra, am făcut de asemenea legătura cauzală între legea lui Pascal și legea lui Arhimede.

De asemenea, am inversat ordinea din

Educație fizică

Din

Programa de educație fizică fixează probe de control la atletism fără însă a preciza un standard normal sau minimal — pe clase, în raport cu vîrsta și sexul.

În anul școlar trecut mi-am propus să experimentez și să analizez în cadrul probelor de săritură în lungime și alergări de viteză, care este valoarea normală a probelor de control pentru un grup omogen de băieți (din aceeași clasă). Astfel pentru stabilirea indicilor fizici am mers pe linia analizării unui număr de subiecți, prin metoda statistică.

La prima vedere s-ar părea că procedeele cel mai just și totodată cel mai simplu este stabilirea mediei aritmetice, prin împărțirea sumei tuturor unităților statistice, respectiv a măsurătorilor la numă-

rul cazurilor. Am socotit însă că, în acest fel, rezultatul exprimă doar cazurile „normale”, fără a ne determina limitele extreme, iar în ansamblu procedeele nu este susceptibil de interpretări. De aceea am adoptat ca metodă de cercetare, statistica pe unități mici de măsură, apropiate ca valoare. (Spre exemplu un elev care sare 4 m l-am considerat cam de aceeași valoare cu unul care a obținut 4,10 m însă evident inferior unui săritor de 4,60 m și superior unuia care sare numai 3,50 m).

Luînd drept unitate pentru săritura în lungime valoarea de 25 de centimetri, iar pentru alergări — 3/10 de secundă, am analizat frecvența cazurilor dintr-o grupă de subiecți omogeni — elevii de aceeași vîrstă — care obțin performanțe de valori asemănătoare.

Rezultatele cercetării statistice sînt cu atît mai reale cu cît numărul cazurilor cercetate este mai mare și cu cît grupa acestor subiecți este mai omogenă (în cazul nostru clasa de elevi de aceeași vîrstă). Probabilitatea concluziei — sau gradul de siguranță — depinde de numărul cazurilor observate și variază de la 0 la 1. (0 = imposibilitate și 1 = siguranță deplină). Numărul subiecților cercetați în experimentul nostru depășește în general 50 cazuri și deci probabilitatea concluziei din punct de vedere statistic este 0,94.

Experimentul l-am efectuat cu elevi din clasele a VIII-a, a IX-a, a X-a și a XI-a în condițiile unui teren acoperit cu zgură roșie, în care alergările s-au efectuat cu pantofi de tenis. Am analizat săritura în lungime prin ghemuire și alergarea de vite-

Experiență în laboratorul de fizică al Școlii medii „Mihail Sadoveanu” din Iași

greutățile pe care le au elevii în însușirea cunoștințelor gramaticale. M-am folosit pentru aceasta de sistemul lucrărilor de control, al chestionarelor, al discuțiilor colective sau individuale. Am urmărit chiar și discuțiile libere ale elevilor — în recreații, pe stradă etc. M-am mai folosit și de informările ce mi le dădeau colegii care lucrau la clasele mele — a VIII-a și a IX-a.

Concluzia la care am ajuns a fost aceea că unii elevi au încă un vocabular sărac, cunoștințe gramaticale — mai ales ortografice — insuficiente, că nu întotdeauna au capacitatea de a interpreta fenomenele de limbă și de istorie literară, că exprimarea literară a unor este încă destul de defectuoasă etc.

În vederea înlăturării acestor neajunsuri am pus un accent deosebit în pri-

mul rind pe lectură, pe controlul ei, cerind elevilor caiete de rezumate, ducând cu ei convorbiri colective și individuale, ținând evidența cărților citite de ei, organizând concursuri literare etc.

Caietul vocabular, pe care am ținut să și-l alcătuiască toți elevii, s-a îmbogățit zi de zi; în cazul copiilor de altă naționalitate, el s-a îmbogățit zilnic și cu câte 10 cuvinte noi indicate de mine pe care am cerut să le învețe. Am cerut elevilor totodată să folosească aceste cuvinte în temele lor pentru acasă, scoțind în evidență necesitatea practică de a cunoaște cit mai multe cuvinte.

Pentru asigurarea cunoștințelor gramaticale și mai ales ortografice am folosit îndeosebi orele de gramatică rezervate prin programă; după părerea mea in-

să aceste ore au fost prea puține; în consecință am fost nevoit să pun mai mult accentul pe problema „greșelilor tipice” atât ale clasei cât și ale elevilor luați în parte. M-a ajutat, desigur, la înlăturarea greșelilor evidența acestora, pe care am ținut-o nu numai eu, dar și elevii. Acest lucru a venit să trezească și mai mult interesul școlariilor pentru exprimarea corectă.

Pentru a mări capacitatea elevilor de a interpreta fenomenele de limbă și literatură am pus, încă din primul trimestru, un accent deosebit pe studierea, în cadrul ședințelor de cerc literar sau în diferite ore, a unor materiale de critică literară. Ar fi fost foarte bine dacă aș fi pus accent și pe cunoașterea de către elevi a „Gazetei literare”.

Pentru anul ce se apropie mi-am propus a lărgi

și consolida măsurile care au dat rezultate bune în anul școlar trecut, a le adânci, astfel încât nu numai să nu mai am nici un corigent la obiectul meu (ca în anul acesta), dar și să reușesc a mări procentul elevilor cu note bune și foarte bune.

prof. VASILE CICA
comuna Zelint, raionul Lugoj

Însușirea vocabularului și înțelegerea textului în învățarea limbilor străine

Dușmanul profesorului în acest domeniu este traducerea mecanică a textului. Lipsa de preocupare pentru înlăturarea lui creează multe neajunsuri pentru întreg procesul de învățare a oricărei limbi străine.

Literatura de specialita-

te este pe bună dreptate împotriva metodelor care îl fac pe elev pasiv în procesul însușirii limbilor străine, punându-i la dispoziție de exemplu traducerea gata făcute. Aceasta face ca elevul să depună eforturi intelectuale minime, căci soluțiile îi sunt oferite de către profesor; îndată ce este pus în situația să traducă singur și să rezolve independent o problemă, el nu se mai poate descurca.

Traducerea trebuie să rezulte din munca elevului. Când reușim ca școlarii să facă aceasta fără dificultate, atunci putem considera că au și cunoștințe de lexic, de gramatică etc.

Ușurăm mult înțelegerea unui text în limba străină, dacă insistăm asupra folosirii deducției, a intuirii sensului cuvintelor din context. Personal, am dat o deosebită atenție și expli-

cării cuvintelor noi și chiar fixării momentului din lecție când are loc aceasta. De obicei am comunicat lexicul înainte de lectura model. Prin aceasta am dat elevilor mai multe posibilități să înțeleagă textul citit, încă de la prima lui lectură.

Comunicarea cuvintelor noi am făcut-o prin încadrarea lor în unități logice, folosind un vocabular cunoscut de elevi. În felul acesta am sporit participarea elevilor la lecție, exercitându-i în folosirea veșnicilor cunoștințe și ușurându-le însușirea noilor cuvinte. În general am căutat să sporesc participarea elevilor și în domeniul cunoașterii conținutului cuvintelor noi, pentru că astfel eram sigur că ei vor putea învăța mai ușor limba vie.

prof. M. NICULESCU
Ploiești

manual și în cazul capitolului proprietățile lichidelor. Anume mi s-a părut mai firesc a începe cu prezentarea fenomenului de capilaritate pentru ca din nevoia de a-l explica să fie luată ulterior în considerație curbura suprafeței libere. La rindu-i, tensiunea superficială intervine ca un factor în stare să motiveze acțiunea meniscului de a ridica sau coborî nivelul lichidului în vase capilare.

În afara unei mai raționale sistematizări care să permită o substanțială economie de timp în predare — mi-am îndreptat atenția, pentru o mai bună înțelegere a materiei de către elevi, și spre conținutul definițiilor. De exemplu, am căutat pentru mărimile fizice asemenea definiții încât acestea să redea nu numai aspectul cantitativ, ci în primul rind pe cel calitativ, propriu științei fizicii. Uneori justa definire a unor noțiuni a cerut și modificări în succesiunea cunoștințelor preconizate de programă. Astfel am inversat ordinea din manual în ceea ce privește tratarea lucrului mecanic și a energiei. Am

procedat tocmai invers — predând mai întâi energia și apoi lucrul mecanic — din două motive: mai întâi pentru că așa cum este prezentat în manual, lucrul mecanic nu este definit — înțelegându-se doar măsura lui — și ca urmare o mărime așa de importantă ca energia este de fapt introdusă cu ajutorul unei noțiuni în esență nedefinite. În al doilea rind, am ținut seama de faptul că lucrul mecanic, fiind în concepția actuală o formă de transmitere a energiei, nu putea fi definit înaintea energiei însăși. Practic am procedat astfel: am definit energia ca fiind măsura generală a mișcării, urmînd ca de la un tip de mișcare la altul ea să aibă a-nume expresii concrete, iar lucrul mecanic l-am definit ca un proces de transmitere a energiei, măsurabil prin variația acesteia.

De asemenea, am făcut atenție pe elevi că, întrucît materia e indisolubil legată de mișcare — și măsura ei, energia, reprezintă totodată o apreciere a cantității de materie. În continuare, am precizat că ener-

gia asemeni masei — și în egală măsură cu aceasta — poate fi un mijloc de măsurare a cantității de materie.

Pentru a înlătura eventualele neînțelegeri ce se nasc atunci cînd se afirmă pe de o parte că masa se conservă, iar pe de altă parte că ea se modifică în funcție de viteză, am arătat elevilor că schimbarea vitezei implică în mod necesar existența unui al doilea corp, care să provoace accelerația respectivă în conformitate cu cel de al doilea principiu al mecanicii. Considerînd, de pildă, sistemul combustibil-rachetă, masa rachetei crește pe seama masei combustibilului, astfel că masa sistemului de corpuri care dă naștere mișcării accelerate, rămîne constantă.

În fine, o altă noțiune asupra căreia am insistat a fost aceea de presiune. Autorii manualului de fizică pentru clasa a IX-a confundă măsura unei mărimi cu mărimea însăși, atunci cînd afirmă despre presiune că ea se măsoară prin raportul dintre apăsare și suprafață. Pentru a evita și în acest caz confundarea mă-

suri unei mărimi, cu mărimea însăși, le-am atras atenția elevilor că diversele interacțiuni pot conduce de la caz la caz, fie la apariția unei accelerații sau la transmiterea mișcării, fie la producerea unei deformării. Plecînd de la această idee, am definit presiunea ca acea mărime fizică prin care caracterizăm faptul că acțiunea unei forțe nu depinde numai de ea însăși, ci și de suprafața pe care este repartizată.

Procedînd ca mai sus am încercat să înlătur neajunsurile unor definiții mai vechi care nu reflectă întotdeauna unitatea dintre calitate și cantitate.

În felul acesta am eliminat acele cazuri în care elevi, capabili să rezolve probleme grele din punct de vedere matematic, nu știu cum să se orienteze în fața unor probleme relativ simple, dacă diferitele condiții fizice se abateau de la șablon.

prof. ȘT. FĂTULESCU
București

ză pe 60 m cu start de jos, din start-block, notînd cazul pe tabele speciale alcătuite, în care fiecare pătrat corespundea cazurilor din limitele unităților stabilite. (De pildă de la 275 la 300 cm, de la 300 la 325 cm etc.).

La săritura în lungime am înregistrat frecvențele între limita inferioară de 275 cm și limita superioară de 550 cm, iar la alergarea de viteză pe 60 m plat au fost stabilite performanțe cuprinse între 7,8—12 sec.

Pe baza analizei tabelelor am conchis în ceea ce privește săritura în lungime, că pentru clasa a XI-a valoarea cu frecvența cea mai mare este cuprinsă între 4 și 4,25 m, iar valoarea „normală” o putem considera între 3,76 m — 4,50 m. În ceea ce privește clasa a X-a frecvența cea mai mare este între 375—

400 cm, iar valoarea „normală” — între 375—450 cm, iar la clasa a IX-a frecvența cea mai mare se află cuprinsă ca și la clasa a X-a între 375—400 cm, în schimb valoarea normală e cuprinsă pe o zonă mai întinsă între 325—450 cm. În sfîrșit pentru clasa a VIII-a frecvența cea mai mare e cuprinsă între 376—400 cm iar valorile normale — între 325—400 cm, deci pe o zonă mai restrînsă decît la clasa a IX-a.

Din examinarea tabelului privind probele de alergări rezultă că pentru clasa a XI-a frecvența cea mai mare corespunde performanțelor între 8,8—9 sec., iar valoarea normală este cuprinsă între 8,5—9,6 sec., pentru clasa a X-a frecvența cea mai mare — 9,1—9,3 sec. iar valoarea normală se află cuprinsă între 8,5—9,6 sec. Crono-

metrările indică pentru clasa a IX-a frecvența cea mai mare între 8,8—9 sec. iar zona „normalului” — de la 8,5 m la 10,2 sec, iar pentru clasa a VIII-a cea mai mare frecvență între valorile 9,7—10,2 sec iar „normalul” de la 8,8 la 10,5 sec.

În funcție de aceste rezultate se impun cîteva interpretări și concluzii practice. Astfel, în ceea ce privește limitele extreme inferioare putem afirma că aici sînt cuprinși în general elevi care prezintă total sau parțial fenomene ale unui sindrom endocrin, îndeosebi obezitate, în timp ce limitele extreme superioare se întîlnesc în general la elevii care s-au specializat în sportul respectiv în cadrul unor cluburi sau asociații sportive, precum și la cei care practică curent o altă ramură de sport.

Apasă deosebit de interesant faptul că valoarea fizică a elevilor, apreciată prin probe de control este asemănătoare la clasele a X-a și a XI-a, în timp ce la clasa a IX-a zona în care putem socoti valorile normale este foarte întinsă, pornind de la valorile inferioare ale clasei a VIII-a și ajungînd la valorile superioare ale clasei a X-a.

Aceasta ne arată că la vîrsta elevilor de clasa a IX-a sînt foarte puternice fenomenele caracteristice epocii pubertare și că unele valori antropometrice se modifică cantitativ simțitor în intervale de timp scurte (numai în cîteva luni). De altfel și atunci cînd privim pe elevii acestei clase adunați „în linie pe un singur rînd”, ne izbesc diferențele de înălțime, căci unii elevi s-au dezvoltat mai rapid,

iar alții de abia își încep dezvoltarea. Aceste fenomene trebuie să orienteze activitatea profesorului de educație fizică, în dozarea eforturilor cerute elevilor respectivi și aprecierea rezultatelor.

Socotesc de asemenea că tabelele ne ajută să apreciem în mod științific valoarea probelor de control. În aceasta, bineînțeles, vom ține seama de diferențierile ca valoare fizică din epoca pubertară cit și de deosebirile antropometrice provenite din ereditate. (Este normal ca un elev înalt, cu picioare lungi, să aibă, la săritura în lungime printr-o simplă pășire un rezultat superior unui elev mic de statură). De aceea, în aprecierea gradului de însușire a deprinderilor motrice de către elevi vom ține seama atât de performanță, cit și de

modul cum elevul și-a însușit corect tehnica. În general — de exemplu — săritura în lungime folosind procedeele „prin ghemuire” este ușor de învățat de către elevi. În schimb, tehnica săriturii în lungime prin extensie este mai greu de însușit și necesită o muncă mai susținută de asimilare, la fel de dificilă cu însușirea corectă a startului de jos.

Alegînd asemenea criteriile științifice și stabilindu-mi, în funcție de ele, obiectivele dezvoltării deprinderilor motrice ale elevilor și de apreciere a pregătirii lor fizice, am reușit să obțin, într-un singur an, rezultate superioare în munca de predare a lecțiilor de educație fizică.

prof. FI. FRAZZE

Dezvoltarea spiritului creator în procesul de activitate artistică a elevilor

În acest articol prezentăm pe scurt câteva aspecte ale unei cercetări mai ample care are drept scop să verifice prevederi din „Programa muncii educative pentru școala de 8 ani” recent elaborată în Institutul de științe pedagogice. Aceste prevederi — făcând parte din capitolul de educație estetică al programei — se cer, cu precădere, experimentate, deoarece ele vin să completeze programele de învățământ din ciclul estetic, printr-o dezvoltare a posibilităților de redare a ideilor și impresiilor personale în lucrările independente cu caracter creator, la cultivarea capacității de a crea în domeniul artei. Oportunitatea și eficacitatea unor asemenea prevederi se cuvine în consecință să fi demonstrată. Aceasta cu atât mai mult cu cât se mai remarcă la unele cadre didactice tendința de a nu aprecia întotdeauna la justa valoare potențialitatea de declanșare a forțelor creatoare ale elevilor mici și mijlocii în indeletnicirile lor artistice. Aplicând respectivele prevederi la elevii din școala de 8 ani, în anul școlar care a trecut, cercetarea noastră s-a oprit, din necesități pe care le impune orice experiment psihopedagogic, la urmări îndepărate un număr restrâns de clase din Școala medie nr. 32 București, școlile medii nr. 1 „Petru Rareș” și nr. 2 din Piatra Neamț.

Intervenția noastră activă la clasele cuprinse în cercetare s-a bazat pe aplicarea unor procedee în cadrul activității artistice independente cu dublu scop: în primul rând, să contribuim la dezvoltarea gândirii și imaginației creatoare a elevilor; în al doilea rând să stabilim particularitățile elevilor mici și mijlocii de a reda ideile și impresiile personale în realizările plastice și literare, să găsim variante de dezvoltare ale elevilor din punctul de vedere urmărit. Spre a putea ajunge la o conturare mai clară a respectivelor particularități la elevii mici spre deosebire de cei mijlocii și invers, am introdus în metodică noastră de cercetare procedeele de a compara sistematic între ele rezultatele probelor aplicate la clasele I-a și a V-a. În același scop am aplicat pe parcurs și câteva probe la unele clase a III-a din școlile unde am desfășurat cercetarea.

Dat fiind spațiul restrâns ne vom referi în acest articol doar la unele aspecte ale temei privind procesul de dezvoltare a spiritului creator prin activitatea plastică a elevilor.

Ținând seama de faptul că posibilitățile de exprimare pe calea scrisului sînt încă îngredite la elevii din primele clase, redarea ideilor și impresiilor personale prin desen la elevii de clasă I-a a ocupat în cercetarea noastră un loc deosebit. Pentru aceasta a fost nevoie să înlăturăm un fenomen negativ în predarea desenului, fenomen care a persistat încă în faza constatativă a cercetării și asupra evitării căruia se atrage atenția în capitolul de educație estetică al programei. Este vorba despre reducerea aproape cu exclusivitate a orelor de desen la redarea așa zis „corectă” de către elevi, a unor obiecte simple în dauna exprimării gândurilor și sentimentelor proprii. De asemenea a fost nevoie să evităm executarea unor astfel de desene din imaginație a căror tematică să fie lăsată la libera alegere a elevilor. Desenele cu indicația învățătoarei: „Desenați ce vreți” efectuate la o clasă a I-a, tot în faza constatativă, au dat rezultate slabe. Lipsiți de orientare într-o anumită direcție, majoritatea elevilor (20 din 26) au luat ca minimului efort desenând obiectele cele mai lesne de rețut plastic (casă, pomi etc.).

În consecință am realizat cu elevii clasei I-a B a Școlii medii nr. 32 din București — conform celor prevăzute de noi în programă — desene-scrisoare către cei apropiați. Așa au fost,

de pildă, desenele-scrisoare către mama cu ocazia Zilei femeii sau desenele-scrisoare către copiii din clasa I-a a Școlii medii nr. 2 din Piatra Neamț, date cu indicația ca fiecare elev să comunice, prin desen în loc de cuvinte, cite ceva din viața lui, din cele trăite de el. La aceste desene — ca de altfel la toate probele-desene pe care le-am aplicat în cercetarea noastră — li s-a cerut elevilor să precizeze pe foaia desenată prin cuvinte ce anume au intenționat să deseneze.

Dintre desenele-scrisoare, cele către copiii din Piatra Neamț s-au dovedit deosebit de variate și de interesante, majoritatea din ele exprimând idei și sentimente personale. Astfel desenul unei eleve cu explicația: „Eu am desenat despre București” reprezintă pe planul din fund blocuri și un troleibuz în mers, pe planul din față o femeie care ține într-o mână un pachet și în cealaltă flori. La întrebarea noastră: „Pe cine ai desenat?” eleva a răspuns: „Pe mama care se întoarce acasă cu bunătăți și flori”. Apoi este desenul unui elev pe care scrie: „Venim la voi la munte” și pe care se poate distinge o potecă sugerind urcușul spre munți: vîfe, flori, iarbă și prin iarbă copii care dansează; unul cîntă din chitară. În cadrul explicației pe care ne-a dat-o orăi elevul a spus: „Vom petrece acolo, așa cum am petrecut eu vara trecută tot la munte”. Altele dintre aceste desene-scrisoare evocă direct amintiri din vacanța de vară. Astfel sînt desenele pe care s-au dat asemenea explicații: „Eu am vrut să desenez cum am petrecut vacanța la mare” sau „Eu am povestit cum este la țară la bunica”.

Din analiza unor astfel de desene-scrisoare ale elevilor din clasa I-a se poate lesne observa apelul copilului la amintirile sale, la imaginația sa reproductivă. Este de remarcat puternica participare afectivă mai ales la acei elevi care au realizat desene pe baza unor amintiri proaspete culese din realitatea inconjurătoare.

În general, elevii apelează rar în realizările lor plastice la scene imaginate din cele auzite. Totuși s-au înregistrat și excepții. Ne-au surprins de exemplu deosebit de plăcut desenele-scrisoare redînd o scenă din lucrarea simfonică cu program „Petrică și lupul” de Prokofiev, pe care elevii din această clasă au ascultat-o în cadrul unei audii organizate de noi în afara clasei. De altfel eleva care a executat acest desen dovedind posibilități de redare plastică peste limitele vârstei respective, ca și alți citiva elevi de clasă I-a studiați de noi și cuprinși în aceeași categorie, confirmă necesitatea aplicării unor variante educative pe această linie.

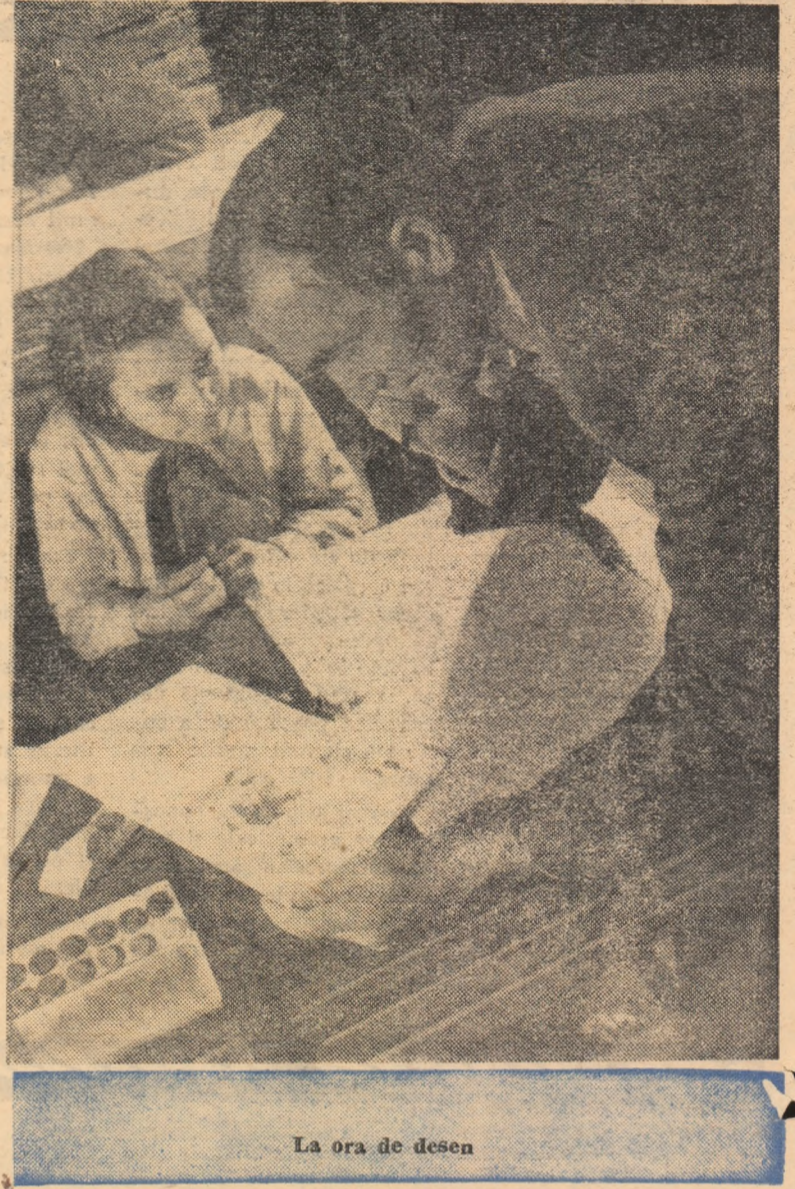
Bunele rezultate obținute prin desenele-scrisoare pe bază de memorie ne-au hotărît ca pe marginea celor prevăzute în programă cu privire la dezvoltarea imaginației prin desen, să experimentăm la elevii de clasă I-a efectuarea unor desene tematice care să apeleze la memoria lor, la imaginația lor reproductivă. Astfel am realizat la aceeași clasă I-a desenele cu tema: „O scenă dintr-un joc de iarnă”. Cele 32 desene s-au dovedit vădit între ele. Sprijinindu-se de datele din memorie în ceea ce privește diferitele jocuri de iarnă, imaginația elevilor a lucrat. Interesantă apare la aceste desene confruntarea între cele redare plastic și cuvintele explicative scrise de elevi. Astfel un elev scrie: „Doi copii fac un om de zăpadă”, dar desenează în plus încă trei copii: unul în picioare, ceilalți pe sanie. Altul care a desenat un om de zăpadă și patru copii — doi în centru bătîndu-se cu zăpadă, unul în sanie întors cu spatele și altul lingă omul de zăpadă cu fața spre noi și care scrie: „Am făcut doi copii bătîndu-se cu zăpadă” răspunde la întrebarea noastră:

„Copilul de lingă om și copilul din sanie nu vor să se uite la cei care se bat”. Se pare că explicația acestei inconcordanțe între desen și cuvintele scrise își are o explicație: elevii și-au fixat un subiect al desenului, cu eroi principali în acțiune, restul considerat de ei simplu cadru nu-l mai pun la socoteală. Iată încă o confirmare a acestei presupunerii. Pe un desen scrie: „Doi școlari se dau cu sania” și sînt desenați trei — doi care cad de pe sanie, rostogolindu-se și unul care alunecă mai departe nestingherit. La un alt desen cu această temă, aceeași inconcordanță între cuvinte și realizarea plastică are un substrat mai adînc. Astfel pe foaia scrie: „Doi băieți se bat cu zăpadă. Un băiat face un bulgăre”, dar în mijlocul desenului se mai vede un copil. La întrebarea noastră elevul care a desenat răspunde: „Cel din mijloc sînt eu și rid de ei”. Prin urmare el, ca spectator la subiectul realizat, nu s-a scotit, dar s-a desenat ca să exteriorizeze cumva participarea sa afectivă la propria-i realizare plastică.

Intensa contribuție a imaginației la desenele-scrisoare pe bază de amintiri și în general la desenele tematice din memorie ale elevilor de clasă I-a a dovedit eficiența lor din punct de vedere educativ. În ciuda inconcordanței dintre realizarea plastică și explicația prin cuvinte, am putea spune, chiar datorită acestei inconcordanțe, că desenele tematice ale elevilor de clasă I-a se relevă în mod frecvent printr-o notă personală.

Anumite particularități de exprimare prin desen ale elevilor de clasă I-a, ale elevilor mici în general au apărut mai conturat prin aplicarea probelor de desen la clasele a III-a și a V-a, rezultatele tuturor probelor privindu-se în comparație. După cum arată probele-desen aplicate la clasele a III-a din școlile în care se desfășoară cercetarea noastră, mai mult de 50% din elevii de această vîrstă își axează încă realizările plastice pe amintiri din viața lor, pe date din memorie. Puși în situația de a realiza un desen din imaginație pe baza lecturii prealabile a unei povestiri sau poezii cu conținut narativ, numai un procentaj de 30% dintre ei izbutesc să îndeplinească fericit sarcina. Așa de pildă la aplicarea în clasa a III-a A de la Școala medie nr. 52 București, a probei-desen cu tema „Iarna pe uliță” de George Coșbuc — în cadrul căreia elevii au avut ca sarcină să-și aleagă un moment preferat din respectiva poezie citită de noi în prealabil întregii clase și să motiveze în scris pe spatele foii de desen alegerea făcută, 20 de elevi din 36 nu s-au oprit la nici o scenă din poezie și s-au mîrginit la a reda scene din jocurile copiilor, iarna. Motivații ca acestea „Mie mi-a plăcut această scenă” pentru că în ea se arată jocurile de iarnă ale copiilor la sate” se repetă frecvent în diferite variante. Uneori în asemenea motivații apelul la amintiri din viața proprie apare direct.

Astfel o elevă scrie: „Mie mi-a plăcut acest moment pentru că-mi amintește cum am învățat să merg cu sania și să mă bat cu zăpadă” iar o altă elevă: „Mie mi-a plăcut această scenă pentru că mi-a amintit întîmplările petrecute în vacanța de iarnă și frumusețile peisajului de iarnă” (desenul respectiv denotă într-adevăr sensibilitate pentru frumusețile naturii percepute anterior de elevă). În sfîrșit pe unele desene găsim explicații referitoare la scene din poezie. De exemplu: „Mie mi-a plăcut cum baba apăra pe micul Barbă Cot de strengării aceia de copii și de aceea am ales această scenă”. Uneori asemenea explicații vădesc sensibilitate pentru expresiile colorate din poezie ca „au sub dînsa șapte sate adăpost” sau „gură fac ca roata morii”. Însă nici unul din desenele respective nu concordă cu explicația prin cuvinte: toate înfățișează, invariabil aproape, copii jucîndu-se într-un cadru de iarnă.

La ora de desen

Prin urmare înclinarea în realizările plastice cu temă spre desenele din memorie pare a fi valabilă și pe această treaptă de dezvoltare a elevilor mici. O explicație a acestei constatări pare să fie însă și lipsa de exercițiu a imaginației elevilor la orelle de desen în anii școlari parcurși. De altfel comparînd desenele elevilor de clasă a III-a cu cele din clasele I-a la care am aplicat de la început probele noastre — procedee, am constatat că deși în realizarea tehnică izbuteste la clasa a III-a un procentaj mai mare de elevi, în special în redarea mișcării, a coloritului natural, desenele elevilor de clasă I-a apar uneori mai variate din punct de vedere al subiectelor tratate în cadrul a ceea ce sînt teme. Este, fără îndoială, și aceasta o consecință a grijii exagerate pentru redarea „corectă” în dauna educației artistice în cadrul activității plastice independente.

Referindu-ne acum la cele constatate prin analiza probelor la elevii din clasa a V-a cuprinși în cercetare, putem arăta că unii elevi care vădesc în compuneri o deosebită forță a imaginației creatoare, în desene nu izbutesc să-și exprime impresiile în cazul în care știu că nu pot îmbina posibilitățile plastice cu cele expresive. Această reținere — care nu se manifestă la elevii mici — se explică desigur prin creșterea autocontrolului în realizările artistice. Dar atunci cînd preadolescenții de clasă a V-a sînt înarmați cu o anumită îndemnare tehnică pentru desen, ei arată o deosebită predilecție pentru exprimarea pe cale plastică a trăirilor personale intense specifice vârstei. În acest caz se observă frecvent la preadolescenții de clasă a V-a tendința de a însoți compunerile libere cu desene. Astfel de desene au însoțit multe din compunerile elevilor din clasa a V-a de la Școala medie „Petru Rareș” din Piatra Neamț (de pildă compunerea avînd subiectul „Cum va arăta orașul meu într-un viitor apropiat” sau compunerea în care elevii au avut de realizat descrierea unei picturi).

Aplicarea probelor sub formă de desene-tematice la elevii de clasă a V-a ne-a dovedit încă o dată deosebita eficacitate educativă la această vîrstă a desinelor cu conținut etico-social. Astfel relevăm desenele elevilor din clasa a V-a de la Școala nr. 2 Piatra Neamț cu tema: „Orașul nostru înfloreste”. Remarcăm la aceste desene în care se oglindesc puternic Săvineștii, noile construcții ale orașului pe

fundalul măreț al Cernegurei și al celorlalți munți locali străjuiți de Ceahlău, împletirea imaginației creatoare cu impresiile vii culese din viață, din realitatea inconjurătoare în plină construcție socialistă. Tot analiza probelor-desene arată că elevii din clasa a V-a care au îndemnat la desen arată înclinație pentru desenele din imaginație inspirate de opere literare. Astfel unii elevi din aceeași clasă la care ne-am referit mai sus au izbutit să creeze desene impresionante după poezia „Freamăt de codru” a lui Mihai Eminescu.

Explicația prin cuvinte cerută de noi și la clasele a V-a este realizată frecvent la această vîrstă în stil colorat. Astfel o elevă scrie: „Freamăt de codru... O zi însoțită în pădure. Păsărelele cîntă. Este un adevărat concert printre ramuri. Ce bine e să rîdă, în pădure, pe marginea lacului!” În deplină concordanță cu acest stil, culorile desenului exprimă echilibrul, seninătatea sufletească. De altfel se observă frecvent la desenele din imaginație ale elevilor de clasă a V-a un simț precis al culorii (însoțire care lipsește la elevii mici, cu unele excepții la cei dotați).

În desenele tematice ale elevilor de clasă a V-a se observă frecvent nu numai varietatea subiectelor alese, dar și o vîdită expresivitate a figurilor omenești, a naturii personificate. O astfel de expresivitate găsim în desenul unui elev din clasa a V-a a Școlii medii nr. 32 din București, la care explicația în cuvinte: „Bucuria soarelui la vederea veseliei pe pămînt”, concordă pe deplin cu imaginea luminoasă a soarelui personificat de acel elev.

Ținem să subliniem că procedeele de a se cere elevilor să precizeze prin cuvinte pe foaia de desen ce anume au intenționat să realizeze plastic s-a dovedit a fi eficient nu numai din punct de vedere al metodei de cercetare — în măsura în care relevă concordanța între intențiile elevilor și cele realizate prin desen — dar și din punct de vedere al influenței educative, deoarece acest procedeu îi ajută pe elevi să completeze pe calea exprimării prin cuvînt tendințele de redare a ideilor și impresiilor personale.

Menționăm în încheiere că datele comunicate prin acest articol au caracter preliminar, ele urmînd a fi verificate și împlinite în viitoarele etape ale cercetării.

PETRE BĂRBULESCU
TIA MUREȘ

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Profesor la sat

Trenurile treceau rar și neregulat. Porneau grăbite din stații ca să încetinească în plin câmp, în apropierea podurilor în construcție.

În mersul agale al trenului personal, dintr-un compartiment de clasa a III-a, Teofil urmărea melancolic rânile încă deschise, ale războtului în care participase și el, luptând pentru eliberarea meleagurilor spre care se îndrepta acum cu numirea de profesor în buzunar. De la un timp, panta abruptă a dealurilor aride de pe malul stâng al Arieșului îl absorbi cu totul.

La o colitură, se ridică și deschise geamul. Își simți inima accelerându-și bătăile. Recunoscu locul unde cazuse rănit după ce trecuse, în fruntea plutonului său de pușcași, acest curs de apă repede. Lipit de geam a revăzut în minte, multă vreme încă, întreaga operație pînă în cele mai mici amănunte...

Cînd trenul s-a oprit în gara de destinație, tînărul profesor și-a luat geamantanul, a coborît hotărît, ca un om care știe ce vrea. În fața gării mici, mai mult o haltă, se aflau adunați grup o multime de săteni îmbrăcați în albul lor port ardelenesc. În mijlocul lor un bărbat între două vîrste, în salopetă cenușie, le vorbea cu însuflețire. La apropierea străinului s-a oprit privindu-l binevoitor, dar totodată scrutător și curios.

După ce le-a dat bună ziua, Teofil le-a cerut informații despre școala de 7 ani din comuna lor. Un fărâș în vîrstă, voinic și cu mustața tunsă scurt, s-a crezut cel mai îndreptățit să i le dea:

— Ține d-ta numai drumul drept înainte, că te scoate singur la școală; dar școala noastră n-are decît două săli de clasă, așa că nu știu ce fel de școală de 7 ani cauți d-ta la noi. Ești cumva numit învățător în satul acesta?!

— Da, sînt numit la școala dumneavoastră, profesor.

— Profesor?!... s-au mirat, într-un glas, sătenii.

— Atunci să știi că e o greșeală la mijloc — a continuat bătrînul — că noi nu avem în sat profesori.

— Nu este nici o greșeală,

tovarăși. Dumneavoastră aveți în sat o școală de șapte ani și eu voi fi profesor la această școală.

— Așa este, tovarăși, încuvințat omul care le vorbise pînă atunci sătenilor și care se și oferise să-l conducă pe Teofil. Era secretarul organizației de bază din comună.

— Lasă că are să fie bine aici la noi — îi spuse el lui Teofil. Avem să facem treabă frumoasă împreună cu dumneata și cu ceilalți colegi ai dumitale, profesori, care vor mai veni.

— Dacă nu te superi, dumneata unde ai terminat facultatea?

— La București.

— La București? Și vei rămîne la noi?

Răspunzînd afirmativ, Teofil i-a relatat, pe scurt, motivele care l-au determinat să-și ceară singur repartizarea la o școală sîtească de 7 ani de pe plaiurile acestea.

Viața la sat nu-i era necunoscută. S-a născut și el în sat. A terminat școala normală și a funcționat înainte de 1944, cinci ani, ca învățător prin diferite sate de pe cuprînsul țării. Se atașase sufletește de copii, care la lecții îi sorbeau cuvintele cu sete și suferea alături de ei și de părinții lor cînd piedicile materiale le barau drumul mai departe, spre școli mai înalte. A trăit cu intensitate tragedia talentelor și capacităților condamnate să rămînă în întuneric, neafirmate.

Asemenea realități îl pusese-ră pe gînduri și-l frămîntau, cînd a părăsit lumea satului și a plecat să-și facă studiile universitare. Au urmat destule greutăți. Înainte de masă era învățător la școala de aplicație, după-amiază pedagog la școala normală, iar seara, după ce se stîngea ultimul bec din dormitoarele elevilor, student. O dată cu absolvirea facultății a uitat toate greutățile întîmpinate și, cînd a luat cunoștința de înființarea școlilor de 7 ani, a cerut să i se dea un post într-un sat de pe meleagurile de care-l legau și suferințele războiului și amintirile anilor de învățător.

Dumitrescu, un coleg de facultate, îi propusese un post de bibliotecar la Biblioteca universității, unde el reușise să se încadreze. Cînd a auzit că și-a cerut repartizarea la o școală

de 7 ani dintr-un sat ardelenesc l-a mustrat cu strășnicie și l-a ironizat în toate chipurile. L-a slăbit numai după ce Teofil l-a asigurat că se duce pentru scurt timp și că îi va scrie cînd e cazul să-i facă cerere de angajare la bibliotecă.

Secretarul, văzîndu-l absorbit atît de mult de propriile-i gînduri, nu l-a mai întrebînd nimic mult timp. Mergeau alături unul de altul, în tăcere. Împrejur calmul toamnei de septembrie, stăpînea o liniște cum numai la sat o înfîlnești și care lui Teofil îi făcea nespuse de bine.

Pe stînga drumului, pînă departe, se întindea cîmpia pe care se profilau un canton și niște case.

— E un sat care ține de comuna noastră. Și de acolo au să vi vină elevii — a ținut să mai lege vorba tovarășul secretar.

Pe dreapta, era un parc im-punător ai cărui copaci bătrîni își fremătau ușor frunzișul. În mijlocul lui se vedea, solitar, fostul conac boieresc.

— Ce zici, tovarășe profesor, este potrivit pentru local de școală?

— Potrivit, dar păcat că nu este al școlii.

— Va fi. Are paisprezece camere. Înainte, copiii din comuna noastră nu îndrăzneau nici măcar să privească prin gardul de sîrmă ghimpată.

Au ajuns în fața școlii: o clădire mică, girbovită de vreme, acoperită cu șindrîlă; semăna cu un vagon uzat, scos din inventar. I-a întîmpinat directorul școlii care a vorbit noului profesor despre sat și săteni, despre elevii. L-a condus apoi la o gazdă care l-a oferit o cămărușă mică, dar curată și îngrijită.

În săptămîna următoare, cu ajutorul sătenilor care au venit la muncă voluntară, fostul conac s-a transformat într-un local de școală cu 7 clase. Pe tînărul profesor îl găseau de dimineața pînă seara printre lucrători ba dînd un sfat, ba o mîină de ajutor, ca un veritabil șef de șantier. Sătenii l-au îndrăgit văzîndu-l atît de harnic și priceput.

Spre sfîrșitul săptămîinii sosi și o profesoare de matematică.

O chema Ana. Înălțuță, subțire, blondă, cu ochi de cocoare, numai zîmbet și voie bună.

Cursurile începură în a doua săptămîină. Copiii celor trei sate se dovediră la înălțimea prezentării făcute de directorul școlii. Totul era plăcut la ei: și vioiciunea, voioșia, dar, mai cu seamă, silința lor la învățatură. Ei l-au legat și mai mult pe Teofil de satul acela. Cei doi profesori veneau foarte bine pregătiți la lecții. Fruntea lui Teofil, de obicei înnoirată, se însenina în compania tinerei lui colege. Păcat că erau amîndoi permanent ocupați. Ana asista însă uneori la lecțiile lui Teofil, care avea mai multă experiență pedagogică decît ea. Își pregăteau împreună lecțiile.

Cu cît trecea timpul lucrurile toate din jur, mediul întreg le devenea mai familiar, mai al lor. Munca în școală le dădea satisfacțiile visate în anii cînd

se pregăteau să devină profesori.

Într-o după amiază, cînd se aștepta mai puțin, Teofil primi o scrisoare. Era de la colegul lui, Dumitrescu. Îi trimitea numirea la Biblioteca universității. În clipa aceea Teofil a avut cea mai zguduitoare imagine. S-a văzut inconștient parcă de toți elevii lui care-l priveau întrebători, fără să spună o vorbă, fără să schițeze un gest, atenți la ce avea să decidă el. Și Ana era printre ei. Și Ana îl privea tot atît de stîruitor, ba mai stîruitor și mai atent ca elevii, într-o încordare mai puternică. În ochii ei luceau discret lacrimi care nu puteau fi stîpînite.

Teofil a rupt cu gest hotărît numirea de bibliotecar.

Elevii și Ana n-au știut însă nimic.

LEON FETTI
Bistrița

MINICA

Locuim în același bloc. Tatăl lui este zugrav, mama lucrează zidărie, la blocurile ce răsar, mereu, în jurul nostru, așa ca peste noapte.

Liota de copii zburdă în jurul giganților din cărămidă, beton armat și fier. Minică, pe lângă macaraua enormă ce ride în soare întocmai ca în cîntec pare o musculiță rătăcită în fața unui elefant.

„Macarale, Macarale Rid în soare! Macarale!...”

Atît știe și Minică. Și-i zice, și îi tot zice pînă răgușește.

În localitate nu avem încă un cămin de zi. Avem doar două grădinițe și Minică va merge abia la toamnă la grădiniță. Pînă atunci, rămîne în grija noastră, „a blocului”. Participă la toate jocurile copiilor. El este „elevul dintr-o întîia”.

De la geam urmăresc jocul de-a „învățătoarea și elevii”.

O fetiță, într-a patra paremi-se, este „învățătoarea”. Și-a făcut rost de pe undeva de-o ramă de ochelari și privește încruntată prin ea la cei 7-8 „elevi”. În față, are un caiet — catalogul.

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

gildeată știrbă, cu funde mari roșii și rochiță în picățele.

— Să ne spui tu cît fac doi ori doi?

— Patru!

— Bine! Dar trei ori trei?

— Nouă!

— Foarte bine!

Și așa, elevii și elevele dau răspunsuri care merită nota zece.

Minică este lasat la urmă mai totdeauna.

— Tovarășă învățătoare, se aude un glăscior subțire, pe Minică nu l-ați ascultat astăzi.

— Daa! se încruntă ușor învățătoarea — da, să-l ascultăm și pe Minică.

Elevii îl imbulzesc mai în față și Minică, intimidat, se apropie sfios de „tovarășă învățătoare”. E negricios tare la față, și părul lui e numai cirionți; are ochi rotunzi, lucitori ca smoala pe care o toarnă parchetarii în blocul cel nou, un nas cit un năsturel și gura mică, roșie și plină. Din pantalonii de doc îi scapă mereu un colț de cămașă, pe care cite o fetiță grijulie i-l viră iar la loc.

— Ei, Minică! rostește rar „to-

varășa învățătoare”. Să numeri pînă la zece!

Și Minică începe:

— Unu, doi, trei, șapte, nouă...

— Nu-i bine! se aude glasul cam aspru al învățătoarei. Ai greșit! Ia-o de la început!

Și Minică începe iar cu tremur în glas:

— Unu, doi, trei, șase...

— Iar ai greșit!

Dar pe Minică îl înecă plînsul.

— Nu știi lecția! Ai să stai la arest! Tu Nicușor rămii cu el să-l înveți să numere pînă la zece!

O fetiță, cu șorțuleț alb și părul în vînt, colegă se pare de-a „tovarășei învățătoare”, o ia cam repede:

— Așa ai văzut tu că face tovarășa învățătoare a noastră? Rămii cu el la meditație!

„Tovarășa învățătoare” rămîne pe gînduri citeva clipe, apoi răspunde:

— Da! Dar ce? Eu nu-s învățătoare de adevărat!

„Și cîrdu de copii o ia la goană spre macara. Nicușor, bineîn-

teles, uitînd de sarcina trasată, își lasă „învățăcelul” și fuge pe urmele celorlalți.

Minică a rămas singur. Am coborît la el:

— Ce-i cu tine, Minică? mă fac că nu știu cele întîmplate mai înainte.

— Sînt la arest!

— Da? Și pentru ce?

Nodulețul de om oftează lung:

— N-am știut să număr și ei au plecat la macara...

E gata-gata să plîngă.

— Hai la mine să te învăț eu!

Mi-a prins degetele ca într-un clește micuț și fierbinte și am intrat amîndoi în casă.

După ce i-am spălat miinile și fața, i-am dat ceva de mîncare, apoi i-am adus zece bomboane, pe care Minică le-a mîncat pe rînd, zdrobindu-le între dinți, cu ronțăieli de șoricuț. Și pe fiecare a numărat-o tare, așa ca să nu uite cîte a mîncat.

— Îți pare bine că ai să mergi la grădiniță, Minică?

— Da! a răspuns el. Și ochii lui au lucit mai tare, de parcă smoala lor s-ar fi aprins.

— Și pentru ce îți pare bine? I-am iscodit mai departe.

— Așa! Am să mă joc, am să învăț poezii și cîntece. Mi-a spus mie Marinela. Și-am să fiu cu copii mulți... da' nu mari. Tot așa ca mine! Și ne dă și plastilină la grădiniță...

— Și ce ai să faci tu cu plastilina?

— Am să fac flori și mașini... și blocuri...

— Îți place să faci blocuri, Minică?

— Da! a sărit Minică de pe scaun. Da! Cînd o să fiu mare am să fac numai blocuri. Multe multe!...

Am rămas amîndoi cu privirea la macaraua ce ridică acum. ca pe un fulg, un pilon de beton.

— Mă duc! a spus Minică.

I-am dat drumul și peste citeva clipe l-am zărit lângă macara.

Dar glasurile subțiri m-au smuls gîndurilor. Ținîndu-se de miini, ceata de copii, avîndu-l pe Minică în mijloc, cîntă jucînd în jurul namilei de metal:

„Macarale, Macarale, Rid în soare! Macarale!...”

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

— Ionescu Angela!

— Prezent! răspunde o mo-

PAGINA 11

31 ANIȘAY

Elevi în tabere

Activitatea de vară cu elevii de toate vârstele se află în plină desfășurare. Tabere centrale, regionale și locale, baze turistice, cluburi organizate pe întreg cuprinsul țării reunesc pe copii în activități care le fortifică organismul, îi recrează, le dirijează atenția spre ocupații care le îmbogățesc cunoștințele, le dezvoltă intelectul și contribuie la înzestrarea lor cu cele mai nobile însușiri umane. Comandamente special organizate veghează ca pretutindeni să se dea toată atenția vacanței elevilor — condițiilor materiale și conținutului muncii — ca pretutindeni echina școlară să fie deplin asigurată.

Ceea ce caracterizează în acest an preocupările privind vacanța de vară sunt căutările pentru înlăturarea vechilor tipare și pentru găsirea unor noi forme de activitate — mai pe gustul copiilor, mai antrenante și totodată mai folositoare din toate punctele de vedere.

În regiunea Brașov, de exemplu, unde activitatea celor mai multe tabere se desfășoară în aer liber, în locuri pitorești, se organizează manifestări și acțiuni variate, plăcute. Excursiile cu bicicleta, pescuitul, scăldatul și plaja, drumeția pe cărările umbroase ale pădurilor, fotbalul, voleiul, felurile întreceri sportive, cultural-artistice etc. fac inutilă „munca de lămurire” a copiilor, căci ei de abia așteaptă să participe la asemenea acțiuni. Sint cu deosebire gustate excursiile cu bicicleta pe care le organizează unele tabere locale din Mediaș, jocurile de orientare ca acela intitulat „Slăvit fii, August 23”, care a avut loc în parcul „Sub Ariu” din Sibiu cu participarea copiilor de la tabăra Școlii de 8 ani nr. 5, sau programele unor istorice de

genul celui cu titlul „Haz alături de pescari”, desfășurat în cadrul taberei de pe lângă Școala de 8 ani nr. 3 din Sibiu. De mare trecere se bucură în rândul copiilor din acest oraș tabăra de corturi, amplasată în locurile pitorești de la Păltiniș, unde, în serii de câte 40, cei mai buni la carte dintre pionierii orașului petrec câte o săptămână în aer liber.

O tabără similară s-a organizat și la Pădurea-Bazoș, în împrejurimile Timișoarei. Așa cum ne scrie prof. L. Dunajecz, copiii de la această tabără situată pe malul Timișului, sint antrenati în jocuri colective și individuale, la excursii în pădure, la baie, în întreceri de înot, polo, pescuit, în concursuri de tenis de masă sau de tir, au posibilitatea să citească cele mai frumoase cărți de la biblioteca ambulantă, să vizioneze filmele și programele de la televizor, să audieze muzică etc. Dar cel mai interesant lucru pentru fiecare elev venit în tabără este vizitarea rezervației științifice din Bazoș, care are aproape 400 de specii de arbori și arbuști din toate continentele lumii.

Și în regiunea Argeș s-au luat măsuri pentru a-i atrage pe copii în acțiuni interesante și atractive. De exemplu, în tabăra de la Lotru copiii au fost antrenati într-o acțiune intitulată „Viața și ocupațiile locuitorilor din satele vecine”, în cadrul căreia string material folcloric. Tot aici a fost inițiat un concurs de desene inspirate din viața petrecută în tabără, din pitorescul locurilor în care copiii își petrec vacanța. Concursul s-a încheiat cu o expoziție a celor mai reușite creații și, bineînțeles, cu premii.

În taberele de la Rucăr, Păuleasa și Cozia au dat un deosebit farmec zilelor vacanței concursurile „Cel mai bun înotător”, „Cel mai bun

alergător”, întrecerile de orientare turistică, jocurile dinamice sub formă de ștafetă ș.a.

Pe aceeași linie a căutării unor forme cât mai atractive de muncă cu copiii în cursul vacanței se înscriu inițiativele luate în regiunea Dobrogea, unde au loc jocuri pionierești pe plajă și în tabere, lecții de înot pentru începători, cursuri de învățare corectă a dansului (organizate în tabăra de la Năvodari cu ajutorul elevilor de la Școala de coregrafie din București), simpozioane cu teme ca „Muzica ușoară și tineretul” (organizat în aceeași tabără cu concursul elevilor de la o școală de muzică), carnavaluri ale pionierilor etc.

Precum se vede — pretutindeni preocupări pentru a da zilelor vacanței cât mai mult farmec, un bogat conținut instructiv și educativ, un pronunțat caracter reconfortant. Desigur, aceste preocupări nu înseamnă totul. Li se adaugă o grijă atență pentru problemele de organizare, pentru respectarea cerințelor pedagogice, pentru asigurarea materialelor necesare bunei desfășurări a acțiunilor îndrăgite de copii, pentru popularizarea largă și vie a acestora, astfel încât toți copiii să ia cunoștință de ele și să se simtă, din capul locului, atrași de conținutul lor. În multe regiuni s-a luat măsura de a se așeza din vreme, la locuri vizibile programul din tabere, de a-l anunța prin stațiile de amplificare locale. Se manifestă o preocupare stăruitoare pentru modul în care se organizează munca de vară cu elevii și, bineînțeles, grija de a desemna pentru această activitate buni organizatori, buni pedagogi, oameni cu dragoste pentru copii și animați de dorința de a le face zilele vacanței de neuitat.

CORESPONDENȚA

SINAIA

În viitorul an școlar — ne scrie directorul Școlii medii din Sinaia — profesorii de științe naturale și elevii școlii vor dispune de o seră experimentală pe o suprafață de 132 mp. și un teren pentru răsadnițe de peste 100 mp.

Ideea construirii unei asemenea sere a pornit de la necesitatea didactică a aplicării diferitelor cunoștințe de științe naturale pe toată perioada anului școlar. Devizul estimativ, înțocmit de un tehnician, membru al comitetului de părinți, s-a ridicat la suma de 60.000 lei. Folosindu-se resursele locale și munca patriotică s-au obținut economii față de deviz de 45.000 lei.

DEJ

Colectivul de cadre didactice de la Școala medie din Dej — ne comunică profesorul Gavril Galea — s-a străduit să inițieze forme din ce în ce mai eficace în activitatea cu părinții.

De un mare interes s-a bucurat în rindurile părinților activitatea lectoratului pedagogic. Iată câteva din temele prelucrate în cadrul lectoratului: Educarea atitudinii comuniste față de muncă; Rolul exemplului în educație; Cum să pregătim copiii pentru viață; Ce este preadolescența și cum se manifestă ea; Rolul părinților în cultivarea vorbirii corecte a copiilor; Educația copiilor nervoși; Recompense și pedepse; Contribuția familiei la formarea bazei concepției științifice la copii; Colaborarea familiei cu școala și organizațiile de tineret în educarea științifico-ateistă a elevilor etc.

De obicei, conferințele au fost urmate de programe artistice sau de diafilme ca: „Educația copilului în familie”, „Grija partidului nostru pentru educarea comunistă a tineretului”, „Actualitatea în imagini” etc.

Colectivul școlii a acordat o atenție deosebită și lectoratului cu părinții elevilor din internat și ai celor care făceau naveta.

NEGREȘTI-IAȘI

Copiii colectivștilor din comuna Pincești, raionul Negrești — ne scrie tovarășul Ioan Trifan — vor începe anul școlar 1964—1965 într-un nou local. Noua școală a fost de curând terminată fiind compusă din patru săli de clasă, cancelarie, depozite etc. La ridicarea noii construcții au contribuit și părinții elevilor, care au efectuat prin muncă patriotică lucrările ce nu necesitau calificare. Ei au realizat o economie de peste 20.000 lei.

ARAD

Școala pedagogică din Arad — ne aduce la cunoștință prof. Gh. Crep — a organizat de curind, pentru absolvenții anului V, o instructivă excursie. Primul obiectiv a fost Oradea, unde am realizat un prețios schimb de experiență cu școala pedagogică soră, după care am vizitat băile „Victoria” și „1 Mai”, apoi piriul Peșea, spre a cunoaște nufărul de apă termală (*Nimphaea lotus termalis*), declarat monument al naturii.

Pătrunzând spre Munții Apuseni, autobuzele ne duc la un alt monument al naturii — peștera Meziad — cu vestitele și impresionantele sale formațiuni de stalagmite și stalactite, cu resturile de fosile ale unor străvechi animale etc.

În orașul Cluj a impresionat cromatica vie și atrăgătoare a șirurilor noi de blocuri, renumita grădină botanică, cu impunătoarele ei sere, cuprinzând tot felul de rarități exotice.

Obiectivul principal la Turda a fost fabrica de apă sticlă, unde elevii au putut urmări procesul tehnologic pentru obținerea acestor produse în sortimente variate.

Trecând prin Cimpia Turzii, vizităm locul unde în anul 1601, a fost decapitat mișelește Mihai Viteazul, apoi, înaintind în bazinul hidrografic al Arieșului, cercetăm impresionantul monument al naturii — Cheile Turzii, dăltuit în calcar timp de milenii, de către piraiele Hașdatelor și Turenilor. Exemplarele de roci și plante rare adunate de aci vor îmbogăți colecțiile școlii.

Multe au avut de învățat tinerii excursioniști și din vizitarea Muzeului etnografic sătesc din comuna Lupșa, unic în țară, conținând obiecte lucrute exclusiv de moși, din timpuri imemorabile și pînă astăzi, cetatea din Alba-Iulia cu celula în care a fost încarcerat Horia, muzeul Bruckenthal din Sibiu, muzeul arheologic de la Sarmisegetuza cu valoroasele obiecte dăruite din epoca romană, ca și parcul din Tg. Jiu cu unele din cele mai valoroase lucrări ale lui Brîncuși.

Precum se vede, viitorii învățători au avut multe de învățat din excursia lor.

CONCURSURI

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a postului didactic de conferențiar la disciplinele Hidrologie și meteorologie, Mașini hidraulice și stații de pompare — poziția 4 din statul de funcțiuni al Catedrei de hidrolică și construcții hidrotehnice, pe anul 1964/1965.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentei, o cerere adresată rectorului Institutului de construcții București, b-dul Republicii nr. 176, raionul 23 August, însoțită de următoarele acte:

- Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- Copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe;
- Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
- Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactic-științifică, semnat de candidat;
- Autobiografie.

Cel ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sint obligați să comunice în scris rectorului, înscrierea la concurs.

Orice informație suplimentară se poate cere la rectorat.

★

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI DIN CONSTANȚA anunță con-

curș pentru ocuparea unui post de conferențiar la catedra de științe naturale, disciplina morfologia și fiziologia plantelor, poziția 4.

Pentru înscrierea la concurs, candidații vor prezenta la rectoratul institutului, în termen de o lună de la publicarea prezentei, următoarele acte (în dublu exemplar): copie legalizată după diploma de stat sau actul echivalent de studii superioare; copie legalizată după diploma de doctor în științe sau candidat în științe; copie legalizată după atestatul de profesor sau conferențiar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactic-științifică semnat de candidat; lucrările științifice ale candidatului.

La concurs pot participa persoanele care posedă titlul de doctor în științe, de candidat în științe sau gradul didactic de conferențiar, precum și persoane care, deși nu au titlurile superioare mai sus-menționate, sint specialiști de înaltă valoare, cu vechime în producție sau în aparatul de stat, care posedă studiul superioare de specialitate (diploma de examen de stat, licență) și au lucrări în domeniul de specialitate a disciplinei pentru care se instituie concursul.

Data concursului se va comunica direct candidaților.

Informații suplimentare se pot obține de la secretariatul institutului, b-dul V. I. Lenin 124, Constanța, telefon 43.00.

Joc pionieresc în tabăra de la Mogoșoaia